

Stockholms Stad,
Utbildningsnämnden
Box 22049
104 22 Stockholm

STOCKHOLMS STAD
UTBILDNINGSNÄMNDEN

2015-07-09
Dnr. 1.8.1-7208/2015

Futuraskolan AB ./ Stockholm Stad, Utbildningsnämnden
angående **tillämpning av skollagen, Warfvings väg**

Ni ska yttra Er över innehållet i bifogade handlingar, aktbilaga 7.

Yttrandet ska vara skriftligt och ha kommit in till förvaltningsrätten **senast den 29 juli 2015**.

Använd helst bara ett sätt att svara (via antingen vanlig post, e-post eller fax). Adresser finns nedan.

Om Ni har några frågor kan Ni kontakta förvaltningsrätten.

Keriman Peksen, Domstolshandläggare
Telefon direkt 08-561 68002

NORDIA

SWEDEN • NORWAY • DENMARK • FINLAND • LAW

STOCKHOLMS STAD
UTBILDNINGSNÄMNDEN

2015-06-18
Dnr 7-8.1-7208/2015

Förvaltningsrätten i Stockholm

115 76 Stockholm

(inges per post till Utbildningsnämnden, Box 22049, 104 22 Stockholm samt per e-post: registrator.utbildning@stockholm.se; johan.adolfsson@stockholm.se)

FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I STOCKHOLM
2015-06-25
Första posten
Målnr: 13515-15
Aktbil: 7 Avd: 33

2015-06-18

ÖVERKLAGANDE

KLAGANDE :

Futuraskolan AB, 556609-5047

Erik Dahlbergsgatan 58

115 57 Stockholm

Ombud:

Advokat Per Lindell

Advokatfirman Nordia KB, Box 70389, 107 24 Stockholm

Tel. 08-563 08 100

E-post: per.lindell@nordialaw.com

MOTPART:

Utbildningsnämnden

Box 22049, 104 22 Stockholm

SAKEN: Överklagande enligt 28 kap 5 § skollagen (2010:800) jämte 22 och 22a §§ förvaltningslagen (1986:223) av Utbildningsnämndens beslut den 11 juni 2015, § 23, avseende Futuraskolans förskola på Warfvinges väg ("**Beslutet**").

1. INLEDNING

Med stöd av bifogad fullmakt och behörighetshandlingar, bilaga 1, får undertecknad härmed som ombud för Futuraskolan AB ("**Futuraskolan**" alternativt "**Huvudmannen**") överklaga Beslutet samt yrka om inhibition av Beslutet. Fullmakt i original har ingivits i det mål som avser Brunbärvägen.

Futuraskolan hemställer att förvaltningsrätten behandlar Futuraskolans yrkande om inhibition med största möjliga skyndsamhet.

2. BAKGRUND TILL BESLUTET

Utbildningsnämnden fattade den 17 juni 2011 ett tillsynsbeslut där Huvudmannen ålades att åtgärda de brister som uppmärksammats i Huvudmannens förskola på Warfvinges väg. Tillsynsbeslutet fattades med hänvisning till genomförd tillsynsinspektion den 23 februari 2011. Den 23 april 2013 fattade Utbildningsnämnden ett nytt tillsynsbeslut efter en uppföljande tillsyn den 8 november 2012. Den 19 juni 2014 fattade Utbildningsnämnden ett tillsynsbeslut efter uppföljande tillsyn den 4-6 februari 2014.

Utbildningsförvaltningen har i huvudsak - såvitt avser de punkter som enligt Beslutet är förenade med vite - haft synpunkter/anmärkt på Futuraskolans förskola Warfvinges väg ("**Warfvinges väg**") med avseende på:

- Att Huvudmannen inte tillser att undervisningen på samtliga avdelningar bedrivs under ledning av legitimerade förskollärare.

Futuraskolan bestrider att det förekommit/förekommer brister inom verksamheten på Warfvinges väg.

Det underlag som Utbildningsförvaltningen presenterat för Utbildningsnämnden utgör inte ett rättvisande underlag, något som säkerligen hänger samman med att inspektionsrapporterna baseras på kortare och punktvisa besök, där inspektörerna träffat förskolechef och personal samt rört sig i verksamheten endast under en kortare tid förlagt på mellan 2 – 3 dagar där den aktiva tiden reducerats till ett antal timmar, med anledning av inspektörernas sätt att genomföra besöken. Besöken har vid vissa tillfällen därtill varit oannonserade, vilket inte är en lämplig metod för att ge en rättvisande bild av verksamheten varför utredningen brister i robusthet. Futuraskolan vill framhålla att Skolinspektionens granskning av Futuraskolans skolverksamhet alltid är anmäld

och planerade för att hålla hög kvalitet och för att skolan ska kunna förbereda lärare, elever och föräldrar på att inspektion skall äga rum och vad denna skall omfatta. Inför Beslutet har Futuraskolan inte heller givits sk skäligt rådrum för att bemöta Utbildningsförvaltningens utredning. Inte heller bereddes Futuraskolan tillfälle att närvara vid Utbildningsförvaltningens föredragning inför Utbildningsnämnden. Futuraskolan gör gällande att utredningen i denna typ av tillsynsärenden är alltför begränsad och ofullständig för att Beslutet skall anses vara fattat "på goda grunder" och att Beslutet därför inte är lagligen grundat. Utredningen är behäftad med så stora brister, till följd av främst tidsbrist vid inspektionerna enligt Futuraskolans uppfattning, att utgången blivit felaktig. Futuraskolan har även erbjudit kompletterande utredning och längre sammanhängande förberedda besök som Utbildningsförvaltningen har förklarat sig inte vara intresserat av. Futuraskolan har efterfrågat Utbildningsförvaltningens råd och anvisningar för att få ledning. Sådana råd och anvisningar har aldrig lämnats Futuraskolan utan Futuraskolan har nu istället mötts med föreläggande vid äventyr av vite.

Foturaskolan gör således gällande att Beslutet meddelats på felaktiga grunder. Verksamheten avviker, varken vid det aktuella granskningstillfället eller därefter, från de krav och förväntningar som uttrycks i skollag, läroplaner och övriga författningar som rör skolväsendet, inom de granskade områdena. Verksamheten redovisas nedan.

Beslutet uppfyller inte heller det tydlighetskrav som framgår av förarbeten och rättspraxis och att användningen av allmänna och opreciserade ord och uttryck i föreläggandena ger upphov till sådana oklarheter att Beslutet fattats i direkt strid med gällande rätt. Enligt grundläggande rättssäkerhetskrav måste ett vitesföreläggande utformas så att adressaten får helt klart för sig vad som fordras av honom för att han ska undgå att erlagga ett fastställt vitesbelopp. Möjligheten att tolka föreläggandet mot bakgrund av vad som tidigare förekommit angående verksamheten är ytterst begränsat med tanke på att föreläggandets innebörd måste vara klar (RÅ 1994 ref. 29). Det får således inte finnas någon tvekan om huruvida ett giltigt föreläggande föreligger. Beslutet uppfyller inte detta krav över huvud taget.

Under alla omständigheter gör Futuraskolan gällande att man har vidtagit de åtgärder som rimligen kan krävas för att åstadkomma rättelse i enlighet med Beslutet.

3. YRKANDEN

Med överklagande av Beslutet yrkar Futuraskolan att förvaltningsrätten ska upphäva Beslutet såvitt avser vitesföreläggande.

För det fall att förvaltningsrätten finner att Beslutet skall fastställas yrkar Futuraskolan att vitesbeloppet skall helt utgå eller kraftigt sättas ned.

Interimistiskt yrkande

Slutligen yrkar Futuraskolan att förvaltningsrätten skall förordna att Beslutet inte skall gälla intill dess att förvaltningsrättens dom har vunnit laga kraft.

4. GRUNDER, OMSTÄNDIGHETER OCH RÄTTSLIG ARGUMENTERING

Allmänt om Futuraskolan och särskilt om förskolan på Warfvinges väg

Foturaskolan (www.foturaskolan.se) är en familjeägd friskola som driver förskola, F-9-skola och fritidshem med tydlig internationell inriktning i Stockholmsregionen. De föräldrar som valt Futuraskolans verksamheter har gjort ett aktivt val för att ta del av Futuraskolans internationella inriktning där en del av undervisningen bedrivs på engelska. I nuläget omfattar verksamheten nio stycken förskolor och sju stycken grundskolor med totalt ca 2700 barn och drygt 400 medarbetare.

Förskolan på Warfvinges väg bedrivs i nyrenoverade, ljusa och luftiga lokaler i två plan på Kungsholmen med egen lekplats i anslutning till förskolan. Förskolan har tillstånd för 100 barn och är fullbelagd. Intresset för förskolan är mycket stort. Förskolans barn har vitt skiftande nationaliteter. Personalstyrkan uppgår till 20 anställda inklusive förskolechef och två kökspersonal. Av dessa anställda är en legitimerad förskollärare (som dessutom för närvarande går Stockholms stads program/utbildning avseende systematiskt kvalitetsarbete för förskola), en anställd har en validerad utländsk (grekisk) förskolläraryxamen. Härutöver innehar två anställda utländsk förskolläraryxamen och två av de anställda utbildar sig till förskollärare. Vidare har en anställd utländsk läraryxamen och denne har därutöver 180 högskolepoäng i pedagogik från Stockholms universitet och lärarhögskolan samt går för närvarande Stockholms stads program/utbildning avseende systematiskt kvalitetsarbete för förskola.

Alla Futuraskolans skolor och förskolor har en internationell inriktning där man tidigt introducerar det engelska språket och använder sig, till komplettering av den svenska läroplanen, av de internationella programmen IPC (International Primary Curriculum) och IMYC (International Middle Years Curriculum) som arbetsverktyg för att förstärka intentionerna i den svenska läroplanen (Lgr 11 samt Lpfö 98). Dessa internationellt utvecklade modeller för lärande är framtagna och baserade på modern forskning om hur barn utvecklas och lär i olika åldrar. I kombination med de svenska läroplanerna ger användandet av IPC och IMYC varje barn och elev de allra bästa förutsättningarna att utveckla de kunskaper, färdigheter och den förståelse de behöver i vår alltmer föränderliga värld.

Futuraskolans vision är "att vara den bästa språngbrädan för framtida världsmedborgare". Futuraskolan har en stark och tydlig värdegrund som utgår ifrån Progressivitet, Energi och Respekt ("PER"). Futuraskolans verksamhet fokuserar hela tiden på barnens lärande och Futuraskolan ger alla sina brukare ett löfte: "Hos oss ska varje barn och elev synliggöras, utmanas och lyckas".

De föräldrar som söker till Futuraskolans verksamhet har alla gjort ett tydligt och aktivt val i det att de önskar ta del av Futuraskolans internationella profil där det engelska språket är en del av den dagliga verksamheten. Tillsammans med begreppet internationellt mindset utgör inslaget av det engelska språket i den dagliga verksamheten ett verktyg för att nå Futuraskolans vision att vara den bästa språngbrädan för framtida världsmedborgare. För att nå Futuraskolans vision anställer Futuraskolan därför både svenskspråkig och engelskspråkig personal. I Futuraskolans verksamheter finns därmed en blandning av svenskutbildad och legitimerad personal samt utländska lärare med legitimation från sitt hemland. Ett antal av den utländskt utbildade personalen har validerat sin utbildning och fått den godkänd av Högskoleverket och ett antal håller på att validera sin utbildning. Handläggningstiden från Högskoleverket är tyvärr lång.

Eleverna i Futuraskolans grundskolor har goda resultat som ligger tydligt över snittet för riket och Skolinspektionens senaste granskning lämnade fem av Futuraskolans sju enheter utan anmärkning.

Futuraskolans "International Pre-Schools" följer den svenska läroplanen, Lpfö 98 och har samtidigt en tydligt internationell inriktning. Vid sidan av det svenska språket så används engelska som förskolans huvudsakliga språk. Brukarna i Futuraskolans internationella förskolor har ett 50-tal olika nationaliteter och utgörs av såväl internationella familjer som tillfälligt verkar och bor i Sverige, som svenska familjer som önskar ge sina barn en tidig introduktion i det engelska språket och en internationell start.

Den stora mångfalden av nationaliteter i Futuraskolans skolor och förskolor ger fantastiska möjligheter till lärande och ger barnen en tidig förståelse för likheter hos världens olika kulturer. Detta är vad Futuraskolan kallar ett "internationellt mindset".

Förvaltningen skriver i samtliga förslag till beslut att: *"Genomförda uppföljningar i huvudmannens tre förskolor visar att huvudmannen brustit i sitt ansvarstagande för förskolorna och att ledning och personal inte getts tillräckliga förutsättningar för att verksamheten ska kunna uppfylla skollagens kvalitetskrav. Förvaltningen kan därmed konstatera att huvudmannen inte tar det ansvar som krävs för att få bedriva utbildning i förskola genom att sätta sig in i och bedriva sin verksamhet efter gällande bestämmelser".* Detta finner Futuraskolan djupt felaktigt, vilket också visats förvaltningen genom huvudmannens svar på tidigare förelägganden.

Futuraskolan är som huvudman aktivt deltagande i förskolan som verksamhet. Förskolechefsmöten med huvudmannen hålls en gång per månad, ett årshjul finns för det systematiska kvalitetsarbetet, liksom dokument för utvecklingsplaner inom förskolan samt dokument för kvartalsuppföljningar, vilka genomförs med varje förskolechef enskilt. Likaså erhåller varje förskolechef en månadsrapport över nyckeltal för verksamheten, vilken går igenom med huvudmannen, allt för att skapa goda förutsättningar för verksamheten vid varje förskola. Det systematiska kvalitetsarbetet har under läsåret 2014/2015 varit ett prioriterat område i huvudmannens verksamhetsplan, vilket förvaltningen känner till. Både förskolechefer och förskollärare samt övriga medarbetare har varit delaktiga i detta arbete i olika omfattning. Arbetet under året har resulterat i att dokument och rutiner utvecklats och fördjupats än mer inför kommande läsår.

Futuraskolan vill framhålla det anmärkningsvärda i att förvaltningen i sina förelägganden konsekvent formulerar sig svepande och felaktigt, vilket formuleringen ovan tydligt illustrerar.

Allmänna förutsättningar för meddelande av föreläggande med vite enligt skollagen efter tillsyn

Utbildningsförvaltningen har att genomföra en självständig granskning med syfte att kontrollera om den verksamhet som granskas uppfyller de krav som följer av lagar och andra föreskrifter, se 26 kap 2 § skollagen. I tillsynen ingår att fatta beslut om åtgärder som kan behövas för att huvudmannen ska rätta fel som upptäcks vid granskningen. Utbildningsförvaltningen ska inom ramen för sin tillsyn lämna råd och vägledning, se 26 kap 9 § skollagen. En tillsynsmyndighet får förelägga en huvudman som enligt denna lag står under dess tillsyn att fullgöra sina skyldigheter, om verksamheten inte uppfyller de krav som följer av de föreskrifter som gäller för verksamheten eller, i fråga om enskild huvudman, de villkor som gäller för godkännandet eller beslutet om rätt till bidrag, se 26 kap 10 § skollagen. Ett föreläggande enligt 26 kap skollagen får förenas med vite. Nu aktuellt vitesföreläggande får överklagas enligt 28 kap 5 § skollagen.

Tillsynsverksamheten skall i likhet med all annan verksamhet av förvaltningsmyndighet uppfylla kraven på opartiskhet, omsorgsfull handläggning och en enhetlig bedömning av liknande ärenden – allt för att garantera den enskildes rättssäkerhet. Meningen med förvaltningslagens regler om hur ett ärende ska handläggas är att ge ett så korrekt underlag som möjligt för besluten och att besluten på det sättet blir riktiga (prop. 1985/86:80, avsnitt 2.1 s. 11). Rättssäkerheten främjas om tillsynsmyndigheter lämnar snabba, enkla och tydliga besked samt på annat sätt hjälper de enskilda att ta tillvara sin rätt (prop. 1985/86:80, avsnitt 2.2, s. 13).

Förvaltningslagen bygger på att myndigheterna har ett utredningsansvar på sedvanerättslig grund. Det anses sedan länge vara en närmast självklar eller underförstådd grundsats att myndigheterna är skyldiga att se till att deras ärenden

blir tillräckligt utredda. Det innebär i detta fall att Utbildningsförvaltningen ska leda utredningen och se till att nödvändigt material kommer in (officialprincipen). I utredningsansvaret ligger också ett ansvar för myndigheten att se till att utredningen fortskrider och Utbildningsförvaltningen måste därför vara aktiv med påminnelser för att få in nödvändigt material och kompletteringar.

Utredningsskyldigheten för förvaltningsmyndigheter har inte skrivits in i förvaltningslagen på samma sätt som gjorts för förvaltningsdomstolar i 8 § förvaltningsprocesslagen (1971:291) (FPL). Som framgår ovan bygger emellertid förvaltningslagen på att myndigheterna har ett sådant ansvar på sedvanerättslig grund. Serviceskyldigheten är ett uttryck för detta ansvar liksom den skyldighet myndigheter har att beakta möjligheten att själv hämta in behövliga upplysningar och yttranden från andra myndigheter (4 § och 7 § andra meningen förvaltningslagen). Utredningsskyldigheten innebär att det är tillsynsmyndigheten, i detta fall Utbildningsförvaltningen, som måste bedöma om den utredning som ges in är tillräcklig som underlag för beslut och som ska begära komplettering om den inte är det. Den bedömningen kan den enskilde knappast göra på egen hand.

Tillsynsmyndigheten ska se till att utredningen blir så fullständig som krävs för beslut. Det betyder bland annat att tillsynsmyndigheten själv vid behov måste ta initiativ till nödvändiga och kompletterande utredningsåtgärder.

Det är även från rättssäkerhetssynpunkt viktigt att en huvudman får tillräckligt lång tid på sig att lämna synpunkter. Den enskilde bör normalt få 14 dagar på sig att yttra sig efter det att hon eller han har fått del av handlingarna. I detta fall har Futuraskolan inte beretts skäligt rådrum under ärendets handläggning utan har satts under stor tidspress. Förslaget till beslut från Utbildningsförvaltningen kommunicerades med Futuraskolan endast drygt 5 arbetsdagar innan nämndsammanträdet (se nedan). Svarsfristen bör bestämmas så att parterna får skäligt rådrum att avge yttrande. Vilken tid som fordras för att den enskilde ska anses ha erhållit sådant rådrum varierar beroende på omständigheterna i det enskilda fallet. Ärendets art och materialets omfattning är exempel på faktorer som inverkar på hur många dagar parten behöver för att kunna sätta sig in i materialet och formulera sina synpunkter.

Förslag till nu aktuellt beslut kommunicerades med Futuraskolan först 2015-06-03 varvid uppgift lämnades att Utbildningsnämnden skulle ta upp förslaget till beslut vid nämndsammanträde 2015-06-11 – dvs endast drygt 5 arbetsdagar senare.

Att endast ges några dagars respit på att ta del av och yttra sig över förslag till beslut som jämte rapport med hänvisning till uppföljning av tillsynsbeslut omfattade 36 sidor) kan inte anses innebära att Futuraskolan har fått skäligt rådrum. I sammanhanget kan även noteras att Futuraskolan även haft att yttra sig över motsvarande omfattande material avseende förskolorna på Brunbärsvägen (66 sidor) och Brahegatan (44 sidor)). Den tid som stått Futuraskolan till buds har inte varit tillräcklig förberedelsetid varför något skäligt rådrum inte erhållits. Ett

grundläggande krav på ett rättvist rättegångsförfarande är att parterna har haft möjlighet att ta del av och framföra synpunkter på det material som ligger till grund för beslutsfattandet.

Detta innebär ett krav på att man ser till att parterna får till exempel underlag för beslut i så god tid som möjligt, så att parterna får en god chans att kunna förbereda sig och avge yttranden i sak. Ju mer invecklat ett mål är desto längre tid kan krävas för att parterna ska anses ha fått skäligt rådrum.

Genom att Utbildningsnämnden likväl meddelat Beslutet får sådant handläggningsfel (att jämföra med rättegångsfel i domstol) anses ha förekommit som bör föranleda undanröjande av Beslutet redan på denna grund.

Redan på denna grund vilar Beslutet på felaktiga grunder och skall upphävas.

Utbildningsförvaltningen har att åberopa och bevisa de faktiska omständigheter (d.v.s. vad Futuraskolan skulle kalla rättsfakta) som innebär att en överträdelse föreligger.

Fråga är även vilka beviskrav som gäller för att tillsynsmyndigheten skall ha uppfyllt sin bevisbörda i mål som gäller överträdelser av skollagen. Det normala beviskravet i tvistemål är att rättsfakta skall "styrkas", se Ekelöf, P. O., Rättegång IV sjätte upplagan s. 87. Enligt allmänna förvaltningsrättsliga principer torde dock gälla att när en myndighet har bevisbördan avseende ett för den enskilde betungande beslut, såsom i förevarande fall, bör myndighetens utredningsskyldighet vara mer omfattande och bevisstyrkekravet bör närmast vara *full bevisning*, se Edelstam, G., Förvaltningsmyndigheters utredningsskyldighet, s. 211. Förvaltningslagen innebär en långtgående utredningsskyldighet för myndigheten, se Edelstam, G., Förvaltningsmyndigheters utredningsskyldighet, s. 131. Klarläggandet av de faktiska förhållandena spelar en central roll vid utredningen av ett förvaltningsärende, se Wennergren, B., Taxeringsförfarande och taxeringsprocess, 1991 s. 41, som i sin tur hänvisar till SOU 1964:27. Med faktiska förhållanden avses just sakförhållanden och händelseförlopp, men även erfarenhetsrön, värderingsnormer m.m., se Wennergren, B., Taxeringsförfarande och Taxeringsprocess, 1991 s. 41, som i sin tur hänvisar till SOU 1964:27. Beträffande de särskilda krav som kan ställas när en förvaltningsmyndighet processar i domstol framförde Petrén år 1977 följande ("Om förvaltningsdomstols utredningsplikt", Förvaltningsrättslig tidskrift 1977 s. 156):

"Av intresse är vidare spørsmålet huruvida 8 § förvaltningsprocesslagen har direkta återverkningar på förvaltningsförfarandet. Detta lagrum ålägger förvaltningsdomstolarna, som skall överpröva förvaltningsmyndigheters beslut, en utredningsplikt. Denna regel har en viss reflexverkan på förvaltningsmyndigheten i mål, där fullföljd till förvaltningsdomstol ter sig som ett sannolikt alternativ. Det ligger då ett visst tryck på förvaltningsmyndigheten att se till att utredningen av målet göres så fullständig att inte den senare instansen, som styrs av 8 § förvaltningsprocesslagen, behöver komplettera utredningen. Det kan invändas att det bara är en försvinnande liten del av förvaltningens avgöranden som går vidare till förvaltningsdomstol och att myndigheten inte kan veta, när den avgör ett ärende i första instans, om detta senare blir ett

mål för förvaltningsdomstol. I vissa fall är det från början klart att ärendet kommer att gå vidare under alla omständigheter. Då blir trycket på förvaltningsmyndigheten att göra utredningen komplett särskilt starkt.”

Utbildningsförvaltningen har inte uppfyllt sin utredningsplikt i förevarande ärende utan valt att basera sitt beslutsunderlag på några timmars iakttagelser under arbetstid där de som intervjuats parallellt har haft att sörja för barnens omsorg och lärande.

En av de grundläggande aspekterna på rättssäkerheten brukar sägas vara att de enskilda ska kunna förutse de rättsliga följderna av sitt handlande och att lika fall därför ska bedömas på lika sätt. En annan är att legalitetsprincipen ska iakttas, vilket bl.a. innebär att det allmännas handlande ska regleras med stöd av klar och tydlig lag. Sedvanerättsligt anses också behovs- och proportionalitetsprinciperna gälla vid all myndighetsutövning. Dessa innebär att åtgärder som vidtas ska stå i rimlig proportion till vad som står att vinna med dem.

I 1:1 regeringsformen (RF) uttrycks legalitetsprincipen där allt agerande från myndighetens sida kräver lagstöd. Betungande beslut mot enskild ska alltså alltid ha stöd i lag och höga krav ställs på tolkningen av rättsregeln. Här är det av vikt att objektivitet och restriktivitet beaktas. Vid definitionen av vad rättssäkerhet innebär ska aspekter som rättsligt relevanta likheter i fallen saklighet och opartiskhet beaktas. Över lag torde det innebära att en myndighet eller domstol inte får grunda beslut på ovidkommande fakta och inte heller ange skäl för avgörandet vilka inte hör till saken. Det, tillsammans med den grundläggande proportionalitetsprincipen, är grunder för att uppfylla rättssäkerheten och är betydande även i relation till maktutövningens legalitet.

Futuraskolan gör således gällande att Beslutet brister med avseende på legalitetsprincipen och proportionalitetsprincipen vilket även närmare utvecklas nedan.

Brister i Beslutet riktat mot Futuraskolan och handläggningen som föregått Beslutet

Vitesföreläggandet mot Futuraskolan strider mot gällande rätt enligt Futuraskolans uppfattning och är felaktigt såväl formellt som materiellt. Nedan följer Futuraskolans sammanställning som följer vitesföreläggandets struktur.

Föreläggande punkt 1.1 a – undervisning skall bedrivas av legitimerade förskollärare

Enligt Utbildningsnämndens föreläggande punkt 1.1 a föreläggs Futuraskolan vid äventyr av vite följande:

”1.1 a. Huvudmannen ska se till att undervisningen på samtliga avdelningar bedrivs under ledning av legitimerade förskollärare.”

Inledningsvis framhålls att Futuraskolan International Pre-school Warfvinges vägs mål är att ha legitimerade förskollärare som ansvarar för de målstyrda processerna. Det övergripande ansvaret för undervisningen innehas av legitimerad förskollärare. Personalstyrkan uppgår till 20 anställda inklusive förskolechef och två kökspersonal. Av dessa anställda är en legitimerad förskollärare (som dessutom för närvarande går Stockholms stads program/utbildning avseende systematiskt kvalitetsarbete för förskola), en anställd har en validerad utländsk (grekisk) förskollärexamen. Härutöver innehar två anställda utländsk förskollärexamen och två av de anställda utbildar sig till förskollärare. Vidare har en anställd utländsk lärarexamen och denne har därutöver 180 högskolepoäng i pedagogik från Stockholms universitet och lärarhögskolan samt går för närvarande Stockholms stads program/utbildning avseende systematiskt kvalitetsarbete för förskola.

Dessa anställda ges pedagogisk utvecklingstid, både individuellt och kollegialt tillsammans med förskolechefen – allt för att bibehålla och stärka det pedagogiska perspektivet på allt arbete som görs tillsammans med barnen. Det handlar om planerade pedagogiska aktiviteter och situationer men också om det förhållningssätt i all verksamhet med barngruppen som förskollärarna ansvarar för och vars övergripande ansvar åvilar den legitimerade förskolläraren. Under den pedagogiska utvecklingstiden diskuteras det pedagogiska innehållet syftande till att det målinriktade arbetet skall främja varje barns utveckling och lärande. Genom bl.a. denna kollegiala samverkan sker kompetensutveckling och samverkan mellan förskolans verksamheter. Inom Futuraskolan ser vi det som en viktig framgångsfaktor att förskollärarna tillsammans analyserar och utvärderar sin undervisning, diskuterar olika undervisningssituationer och didaktiska frågor, lyfter upp problem och svårigheter och på andra sätt kritiskt granskar sitt eget och varandras arbete i undervisningen. Detta skapar goda förutsättningar för en utvecklad och förbättrad undervisning och för en utveckling av professionen. Genom att träffa de andra förskollärarna för att tolka, diskutera och reflektera över förskoleuppdraget skapas förutsättningar för lärande och utveckling för barnen och verksamheten. Detta arbetssätt gör att arbetet med att följa upp, utvärdera och utveckla undervisningen och förskolans kvalitet alltid sker under ledning av legitimerad förskollärare där man samtidigt berikar undervisningen med den gedigna kunskapen och utländska influenserna som de förskollärare med utländska utbildningar bidrar med – allt under förskolechefens pedagogiska ledning och stöd och den legitimerade förskollärarens övergripande ansvar för utbildningen.

Förskolechefen har bedömt att samtliga förskollärare är lämpliga att bedriva undervisning utifrån bl.a. nedan kompetensprofil:

Mötet med barnet

I mötet med barnet ska förskolläraren visa sin förmåga att

1. bedöma och dokumentera det enskilda barnets behov och utforma utbildningen så att barnet får det stöd, den hjälp och de utmaningar barnet behöver,
2. utforma undervisningen i enlighet med de nationella målen i läroplanen och anpassa utbildningen till såväl det enskilda barnet som till barngruppen, sammanhanget och situationen,
3. ta ansvar för att stimulera och utmana barnets utveckling och lärande genom att erbjuda en pedagogisk miljö där lärandet sker i vardagliga, lekfulla och för barnet funktionella sammanhang,
4. ha ett medvetet och engagerat förhållningssätt till barnets möjligheter att pröva och utveckla förmågor och intressen för språk, matematik, naturvetenskap och teknik, och
5. ta ansvar för att följa upp och kommunicera barnets lärande och utveckling med föräldrarna.

Ledarskap

I sitt ledarskap ska förskolläraren visa sin förmåga att

1. leda och organisera arbetet så att en trygg lärandemiljö skapas som grundar sig på ömsesidig respekt och samarbete,
2. se fördelar med barns olikheter och genom detta stimulera barnens sociala gemenskap och ansvarskänsla,
3. ha en god relation till barnen som karakteriseras av ömsesidig respekt, förtroendefullt förhållningssätt samt positiva förväntningar.
4. skydda varje barn mot skada, kränkningar och trakasserier, och
5. låta barnen utveckla sina förmågor oberoende av könstillhörighet,

Samverkan

I sin samverkan ska förskolläraren visa sin förmåga att

1. vara saklig och objektiv i yrkesutövningen och därmed kunna uppfattas som rättvis av barnen,
2. ha ett nära samarbete med kollegor och föräldrar,
3. delta i förskolans kontakter med samhället i övrigt,
4. delta i skolutvecklingen av den förskoleenhet där förskolläraren är anställd,

5. respektera såväl kollegors som andra yrkesgruppers kompetens, skyldigheter och ansvar i den dagliga verksamheten, och

6. förstå och följa den människo- och kunskapssyn som förskollärares yrkesetik vilar på samt diskutera och bearbeta yrkesetiska ställningstaganden.

Ansvar för lärande och yrkesutveckling

Förskolläraren kan ta ansvar för sitt eget lärande och sin egen yrkesutveckling, genom att

1. på ett systematiskt sätt reflektera över sitt praktiska arbete enskilt och tillsammans med andra,
2. bedöma vilken effekt olika insatser har och anpassa arbetet därefter,
3. tillägna sig aktuellt forsknings- och utvecklingsarbete, och
4. bedöma sitt eget behov av kompetensutveckling.

Genom bl.a. denna förskolechefens bedömning av kompetensprofilen tillsammans med den praktiska organisationen som beskrivits ovan säkerställs att undervisningen bedrivs under ledning av kompetenta förskollärare och att undervisningen alltid sker med pedagogisk samverkan ledd av legitimerad förskollärare. Under denna pedagogiska samverkan tolkas och bestäms hur läroplanen skall omsättas i undervisningen.

Tilläggs kan att Futuraskolan aktivt och kontinuerligt söker legitimerade förskollärare till Futuraskolan International Pre-school Warfvinges väg. En bonus om 25000 kr ges till den personal som rekommenderar en legitimerad förskollärare som tillsvidareanställs. På Futuraskolan Warfvinges väg genomförs kontinuerligt lokal kartläggning för att identifiera personalgruppens utbildning och man uppmantrar personalen att vidareutbilda sig. Som ett resultat av detta arbete genomgår för närvarande två anställda på förskolan Warfvinges väg förskollärarytbildning varav en kommer att ha slutfört sin utbildning efter höstterminen 2015. På huvudmannanivå genomförs även en central kartläggning, analys och utvärdering av personalens utbildningsnivå med efterföljande central samordning av kompetensutvecklingsinsatser.

Foturaskolan tar fullt ansvar för att säkra kompetensförsörjningen.

I anledning av vitesföreläggandet finns anledning att betona att vite inte får sättas ut om man kan anta att adressaten vare sig har faktisk eller rättslig möjlighet att följa föreläggandet. Detta följer uttryckligen av 2 § 3 st lagen (1985:206) om vite. Tillsynsmyndigheten har inte här försäkrat sig om att adressaten (läs Futuraskolan) kan göra det som begärs i vitesföreläggandet.

Bristen på högskoleutbildade förskollärare är nämligen hög och förväntas fortsätta öka. Det visar en analys från Universitetskanslerämbetet, UKÄ. Förskollärarna är

få och i flera kommuner finns det inte ens en förskollärare per barngrupp. Detta visar Skolverkets färsk statistik. Skolverket presenterar från och med i år (2015) en detaljerad statistik över förskolepersonalens utbildning. 24 procent av personalen har varken pedagogisk högskoleutbildning eller gymnasial utbildning för att arbeta med barn. I kommunala förskolor var den andelen 21 procent och i fristående förskolor 37 procent (se artikel i Lärarnas tidning, nätupplaga av 2015-04-23).

I Stockholm har andelen förskollärare med utbildning sjunkit med 8 %-enheter från 2013 till 2014 (från 37% till 29%) visar Skolverkets statistik. Enligt SCB kommer bristen att förvärras och uppgå till 14 500 förskollärare år 2020, om inget görs.

Vitesföreläggandet bortser helt från denna verklighet som gäller för Futuraskolan i likhet med alla andra huvudmän inom förskoleverksamheten och detta alldeles oavsett om fråga är om kommunal eller fristående förskola. Detta förhållande kan inte läggas på den enskilde huvudmannen att avhjälpa och ett vitesföreläggande är självfallet inte svaret. Man kan inte åläggas att göra det omöjliga. Staten bär det övergripande ansvaret för den uppkomna bristen på utbildade förskollärare. Här handlar det för statens del om att attrahera sökande till lärarutbildningarna, locka tillbaka personer som lämnat läraryrket och skapa förutsättningar för att invandrade lärare ska kunna utöva sitt yrke. Just det sistnämnda är något som drabbar Futuraskolan särskilt hårt då man även anställer personer med just utländsk lärarexamen. En kartläggning som Skolinspektionen har gjort visar att hela 70 procent av skolledningarna har svårt att rekrytera lärare och förskollärare med rätt behörighet (se artikel i Lärarnas tidning, nätupplaga av 2015-06-12).

Särskilt i Stockholmsregionen är förskolläraryrket synnerligen påtagligt, både på grund av stor inflyttning och höga födelsetal. De senaste åren har antalet barn i Stockholms stad ökat med 2 000 per år. För att möta det behovet skulle 400 nya behöva anställas i förskolorna per år, varav hälften ska vara förskollärare enligt politikernas ambitioner. Men det går inte att få tag på så många, eftersom antalet utbildade förskollärare inte möter behoven. Det gör att andelen förskollärare i Stockholms stad inte överstiger 30 procent.

Det finns idag inte ett balanserat läge mellan tillgång och efterfrågan på utbildade förskollärare. I ljuset av ovanstående beskrivning av bristen på utbildade förskollärare är det uppenbart att tillsynsmyndigheten inte försäkrat sig om att adressaten (läs Futuraskolan) kan göra det som begärs i vitesföreläggandet. Redan på denna grund skall vitesföreläggandet i denna del upphävas.

Särskilt angående det uttryckliga kravet i vitesföreläggandet på att undervisningen på samtliga avdelningar skall bedrivas under ledning av legitimerade förskollärare

Utbildningsnämnden har i vitesföreläggandet krävt att Futuraskolan skall se till att undervisningen på samtliga avdelningar skall bedrivas under ledning av legitimerade förskollärare. Kravet på legitimerade lärare i Beslutet är absolut och

digitalt för Futuraskolan att uppfylla och detta trots att skollagen uttryckligen innehåller undantag från dessa krav se 2 kap 13-14 och 17-18 §§. Redan på denna grund är det uppenbart att vitesföreläggandet inte är lagligen grundat varför vitesföreläggandet i denna del skall upphävas.

Särskilt angående tillämpningen av 2 kap 17 § skollagen

Utbildningsförvaltningen och Futuraskolan har olika uppfattning om tillämpningsområdet för 2 kap. 17 § skollagen där Utbildningsförvaltningen är av uppfattningen att denna bestämmelse inte äger tillämpning inom förskolan (se Utbildningsförvaltningens förslag till beslut, sid 17) medan Futuraskolan gör gällande att så är fallet.

Det aktuella stadgandet lyder enligt följande:

”Lärare som inte uppfyller kraven i 13 § får trots det bedriva

1. annan undervisning på ett främmande språk än språkundervisning om de har
 - a. en utländsk lärarutbildning som motsvarar en svensk lärarexamen, och
 - b. kompetens att undervisa på det främmande språket,
2. undervisning i fritidshem om de har en svensk eller utländsk högskoleutbildning som är avsedd för arbete som fritidspedagog eller motsvarande, och
3. undervisning i fristående skolor och fristående fritidshem med särskild pedagogisk inriktning.

Förskollärare som inte uppfyller kraven i 13 § får trots det bedriva undervisning i fristående förskolor med särskild pedagogisk inriktning.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om vilka språk som avses i första stycket 1 och vilka särskilda pedagogiska inriktningar som avses i första stycket 3 och andra stycket. Lag (2014:458).”

Enligt Utbildningsförvaltningens bedömning är 2 kap 17 § 1 st 1 p. skollagen enbart tillämplig inom grundskolan och omfattar enbart undervisning i grundskolan varvid hänvisning görs till förarbeten till skollagen (prop 2009/10:165 s 266 och 651).

Med främmande språk avses engelska, se 1 kap. 3 § förordning (2011:326) om behörighet och legitimation för lärare och förskollärare (den sk behörighetsförordningen).

Futuraskolan gör gällande att man skall anses anordna annan undervisning än språkundervisning på ett främmande språk (läs engelska) och att man därför äger

laglig rätt med stöd av 2 kap 17 § skollagen använda lärare som inte har legitimation för denna undervisning. Det betonas att de aktuella personerna har en utländsk lärarutbildning som motsvarar en svensk lärarexamen och, självfallet, kompetens att undervisa på det främmande språket.

I 9 kap. 14 § skolförordningen anges att huvuddelen av undervisningen får anordnas på engelska för elever som vistas i Sverige under en begränsad tid och har tillräckliga kunskaper i engelska för att kunna delta i undervisningen. Huvudman som anordnar undervisning enligt 14 § ska enligt 17 § anmäla detta till Statens skolinspektion. Frågan i målet är då om Futuraskolan är en sådan skola som avses i 2 kap. 17 § skollagen. Utbildningsnämnden menar att Futuraskolan inte är en sådan skola som medför att 2 kap. 17 § skollagen är tillämplig. Futuraskolan anser dock att man är en förskola med internationell inriktning enligt 9 kap. 14 - 17 §§ skolförordningen eller grunderna härför. Huvuddelen av undervisningen sker på engelska för barn som vistas i Sverige under en begränsad tid och som har tillräckliga kunskaper i engelska för att kunna delta i undervisningen. Verksamheten är även anmäld till Skolinspektionen. Då merparten av undervisningen sker på engelska måste Futuraskolan anses bedriva sådan undervisning där 2 kap. 17 § skollagen är tillämplig.

Bestämmelsen i 2 kap. 17 § skollagen syftar till att få in fler utländska lärare med utländsk utbildning och erfarenhet i skolor med internationell inriktning såsom Futuraskolan. Att under dessa förhållanden göra en så restriktiv tolkning av lagrummet så att denna skulle exkludera förskolor måste anses stå i strid med lagstiftarens intentioner. Vidare strider det mot EU-rättens överordnade principer om ömsesidigt erkännande och icke-diskriminering att inte tillerkänna de aktuella anställdas internationella lärarutbildningar status motsvarande en svensk lärarutbildning när det är fråga om undervisning vid en förskola med internationell inriktning.

Mot ovanstående bakgrund gör Futuraskolan gällande att vitesföreläggandet även på denna grund är felaktigt då detta undantag inte beaktats av Utbildningsnämnden.

Futuraskolan gör även gällande att vitesföreläggandet är mer långtgående än vad som är nödvändigt och att föreläggandet därför strider mot proportionalitetskravet, regeringsformen och Europakonventionen.

På sid 6 i rapporten dagtecknad 2015-04-04 från Utbildningsförvaltningen har man från tillsynsmyndighetens sida noterat tydliga förändringar när det gäller hur ansvaret för den pedagogiska verksamheten är förenad där särskilt finns skäl att citera följande passage "Den praktiska organisation som beskrevs vid tillsynen i februari 2015 kan möjliggöra en planerad och av förskolläraren ledd, pedagogisk uppföljning av förskolans arbete." samt "Vid samtalen med personalen framgick att den svenska förskolans läroplan (Lpfö 98) är bearbetad och gemensamt tolkad samt att de särskilda ansvarsområden som åligger förskolläraren i läroplanen är

klargjorda. Nämnden ser denna åtgärd gällande organisation och fördelning av ansvar som positiv, dock kan skollagens krav, att det för undervisningen ska finnas behöriga förskollärare, inte betraktas som tillgodosett.”

Inledningsvis anser Futuraskolan att detta – alldeles oavsett hur man ser på bakomliggande omständigheter – att Futuraskolan har en organisation som möjliggör en planerad och av förskolläraren ledd, pedagogisk uppföljning av förskolans arbete och att man vidtagit åtgärder i anledning av den kritik som riktats mot Futuraskolan. Redan detta talar för att vite inte skall komma ifråga. Vite bör endast komma ifråga om det föreligger särskilda skäl. I detta ligger att ett föreläggande vid vite endast bör utfärdas som en yttersta åtgärd när tillsynsvägledning, dialog och kritik har prövats utan framgång. Detta är inte fallet här. Futuraskolan har, precis som Utbildningsförvaltningen själv kunnat konstatera, vidtagit åtgärder och skapat en ändamålsenlig organisation. Det föreligger inte skäl att då tillgripa en sådan drastisk åtgärd som sanktionsmedlet vitesföreläggande innebär. Vitesföreläggande skall betraktas som en sista utväg när det gäller skolhuvudmän som inte försöker förbättra sin verksamhet. Futuraskolan arbetar ständigt med att förbättra sin verksamhet och vidtar aktiva åtgärder vid händelse av kritik. Under sådana omständigheter föreligger aldrig grund för ett vitesföreläggande.

När det gäller att tillse att undervisningen sker under ledning av behörig personal finns anledning att uppehålla sig lite närmare vid begreppet undervisning. Undervisning utgör enligt skollagen: sådana målstyrda processer som under ledning av lärare eller förskollärare syftar till utveckling och lärande genom inhämtande och utvecklande av kunskaper och värden. Undervisning är därmed ett snävare begrepp än utbildning som avser den verksamhet inom vilken undervisning sker utifrån bestämda mål. I definitionen av undervisningsbegreppet ligger också att lärandeprocessen sker under ledning av lärare eller förskollärare. Med detta menas inte att dessa måste vara närvarande i undervisningslokalen eller motsvarande all lektionstid. Tanken är dock att för att en aktivitet ska klassas som undervisning måste en lärare eller förskollärare ha det övergripande ansvaret för det som ska göras.

Legitimerad förskollärare har det övergripande ansvaret för undervisningen på Warfvinges väg. Futuraskolan har i överklagandet närmare, utan att detta utgör en uttömmande beskrivning, redovisat hur detta krav tillgodoses.

Det bör i sammanhanget framhållas att alla förskolor i Futuraskolan har en utbildning och undervisning som utgår från den svenska läroplanen Lpfö98. Läroplanen är en ständigt närvarande del av Futuraskolans verksamhet och ett styrdokument man relaterar till i samtliga steg i sitt löpande kvalitets- och utvecklingsarbete. Futuraskolan International Pre-school Warfvinges väg följer den svenska nationella läroplanen (Lpfö 98) och strävar mot att uppfylla dess mål. I vårt systematiska kvalitetsarbete finns identifierade fokusmål från Lpfö. En månadsvis reflektion/utvärdering utförs av medarbetarna för att säkerställa att

läroprocessen är synlig och att vårt arbete är förenligt med fokusmålen ifrån läroplanen. I dokumentet för månadsvis reflektion/utvärdering finns tydliga riktlinjer för personalen hur dokumentet skall fyllas i.

Läroplanen genomsyrar tydligt förskolans verksamhet och inom Futuraskolan läggs både tid och kraft på att ständigt lyfta läroplanen och dess innehåll till diskussion och reflektion. Från huvudmannahåll organiseras regelbundna workshops där förskollärare och annan personal från samtliga förskolor samlas för att själva delge samt ta del av pedagogiska föreläsningar och diskussioner. Exempel på ämnen för under året genomförda träffar är: Lärmiljön, pedagogisk dokumentation med hjälp av IKT (blogg) samt systematiskt kvalitetsarbete. På förskolorna drivs motsvarande arbete av respektive förskolechef och förskolecheferna anordnar även gemensamma utbildningsdagar för all personal på förskolorna.

Förskolechefen, förskollärarna samt övriga medarbetare möts varannan vecka och går då tillsammans igenom och utvärderar det systematiska kvalitetsarbetet för att säkerställa att vi följer riktlinjerna för att säkra kvaliteten. I detta arbete ingår självfallet att säkerställa att utbildningen och undervisningen utgår från den svenska läroplanen Lpfö98. Förskolläraernas roll är att tillsammans med förskolechefen leda det övergripande systematiska kvalitetsarbetet på förskolan. Övriga medarbetare görs sedan delaktiga i arbetet genom den veckovisa planeringen/utvärderingen samt månatliga planeringen/utvärderingen. Mötet är strukturerat på ett sätt som fokuserar på pedagogiken i förskolan, i synnerhet målen i den svenska nationella läroplanen. Förskollärarna har ansvar för och uppdraget att fokusera på målen från Lpfö98 under sina veckovisa planeringsmöten tillsammans med sina respektive arbetslag. Ett generellt personalmöte (APT) med förskolechefen hålls en gång i månaden för att bland annat fokusera på det systematiska kvalitetsarbetet och målen i aktuella arbetsplaner tillsammans med medarbetarna.

Varje år görs en sammanfattande kvalitetsanalys. De månadsvisa reflektionerna/utvärderingarna av det systematiska kvalitetsarbetet, sammanställdes och analyserades i början av juni 2015 av medarbetarna. Vi har skriftliga riktlinjer för hur denna årliga analys skall utföras, som de anställda kan följa. Förskolechefen och förskollärarna har samlat in sammanställningarna och analyserna och har utifrån dessa identifierat fokusområdena för nästa skolår. Fokusområdena, som är kopplade till läroplanen, utgör grunden för skapandet av den lokala arbetsplanen och arbetslagsplanerna som kommer att vara klara i september 2015.

Foturaskolan erbjuder intern kompetensutveckling i form av nätverksarbete, workshops och bjuder in till föreläsningar kopplat till utvecklingsområden för förskolan samt kompetenshöjning för enskilda anställda. Under våren 2015 har en arbetsgrupp formerats för att utöka det pedagogiska utbytet mellan Futuraskolans förskolor i Stockholms Stad. Detta ser vi som nästa steg i vår process att

kvalitetssäkra vår verksamhet vidare och tilläggas kan att i detta utbyte kommer man att på ett strukturerat sätt fokusera på pedagogiken i förskolan och alldeles i synnerhet målen i den svenska nationella läroplanen.

Aktuell skolforskning visar också att det kollegiala lärandet är en framgångsfaktor i utvecklingen av det pedagogiska arbetet inom skola och förskola. Förskolecheferna ingår i denna grupp.

Futuraskolans organisation tillgodoser fullt ut kravet i skollagen på att de målstyrda processerna i undervisningen sker under ledning av förskollärare och att undervisningen på Futuraskolan, självfallet, syftar till utveckling och lärande genom inhämtande och utvecklande av kunskaper och värden. Grund för vitesföreläggande saknas därför.

Redovisningen i Utbildningsförvaltningens underlag är ensidig och innehåller svepande uppgifter samt flera felaktigheter. På sidan 4 i nämndens kommunicerade beslutsunderlag, står att läsa följande: *"Huvudmannen har, trots lång tid att åtgärda konstaterade brister, inte vidtagit åtgärder för att avhjälpa dessa"*. Detta är ett felaktigt och generaliserande uttalande, då huvudmannen vidtagit flertalet åtgärder som också redovisats till förvaltningen i huvudmannens tidigare yttranden.

Som tidigare anförts, vilket även torde vara ostridigt, så måste ett vitesföreläggande utformas på ett sådant sätt att adressaten utan svårigheter eller risk för missförstånd kan få klart för sig vad han eller hon ska göra. Beslutet i nu aktuella delar är så oklart och otydligt att Futuraskolan saknar varje möjlighet att avgöra vilka krav på åtgärder som ställs på Futuraskolan i Beslutet och i förlängningen således när föreläggandet uppfyllts. Att föreläggandet är tydligt får betydelse för den enskildes rättssäkerhet men också för effektiviteten i tillsynsarbetet. Ett vitesföreläggande skall därför inte innehålla bara allmänt hållna formuleringar, hänvisningar till allmänna råd e.d. Undantagsvis kan ett föreläggande som utformats på det sättet ändå godtas, om föreläggandets närmare innebörd - exempelvis mot bakgrund av tidigare kontakter i ärendet - ändå kan anses klar för den enskilde. När ett föreläggande förenas med vite har dock tillsynsmyndigheten särskild anledning att ingående överväga och i föreläggandet noggrant precisera vilka åtgärder adressaten ska vidta (jfr MÖD 2004:28, RÅ 1990 ref. 39 och RÅ 1994 ref. 29 I och II). Detta har inte skett i Beslutet över huvud taget.

Beslutet uppfyller inte dessa rättssäkerhetskrav. Beslutet brister i all precision till förfång för Futuraskolan som inte över huvud taget har möjlighet att överblicka eller ta ställning till om verksamheten uppfyller Utbildningsnämndens krav utan har, intill dess att Beslutet inhiberats och sedermera upphävts, att enbart invänta Utbildningsnämndens bedömning av de mjuka parametrar som föreläggandet innehåller är uppfyllda eller inte. Rättssäkerheten och förutsebarheten blir obefintlig med detta förhållningssätt från Utbildningsnämndens sida och detta

agerande står inte heller i överensstämmelse med lagstiftarens intentioner. Utbildningsnämnden föreskriver, vid äventyr av kraftigt tilltagna viten, normer utan att alls tala om vilka åtgärder som krävs för att denna ska uppnås vilket per definition medför att föreläggandet är otydligt. Föreläggandet i punkten 1.1 a är så allmänt hållet att de inte kan anses ge något som helst besked om vilka åtgärder som måste vidtas. Huvudmannen ska se till att utbildningen och undervisningen utgår från läroplanen för förskolans samtliga målområden enligt föreläggandet. Utbildningsnämndens föreläggande är ytterst generellt. Genom att endast hänvisa till ett portalstadgande har Utbildningsnämnden inte över huvud taget gett någon som helst information om vad som måste göras från Futuraskolans sida för att undgå utdömande av vite. Föreläggandet är inte knutet till någon bestämd prestation. Vilka åtgärder skall Futuraskolan vidta här för att undgå utdömande av vite?

Med hänsyn till vitesföreläggandets mycket vaga formuleringar samt vitets straffliknande karaktär är det omöjligt för Futuraskolan att veta om Futuraskolan har att vidta ytterligare åtgärder utöver de åtgärder som vidtagits efter tillsynsbesöken för att uppfylla vitesföreläggandet (samt icke minst för förvaltningsrätten att i framtiden kunna ta ställning till om föreläggandet har överträtts).

Utbildningsnämnden har inte heller tagit hänsyn till den långa tid som förflutit mellan Utbildningsförvaltningens granskning i februari 2015 och Utbildningsnämndens beslut den 11 juni 2015, dvs nästan 4 månader efter det att granskningen ägde rum eller till att Futuraskolan ansåg sig uppfylla villkoren. På grund av dels den tid som förflutit mellan Utbildningsförvaltningens granskning och Utbildningsnämndens beslut har det saknats fog för Utbildningsnämnden att använda vitesföreläggande som påtryckningsmedel för att inskräpa vikten av att uppfylla skollagens bestämmelser, utan dessutom har denna åtgärd saknat lagliga förutsättningar. Om huvudmannen uppfyller sina skyldigheter vid tiden för Utbildningsnämndens beslut är ett vitesföreläggande obehövligt och föreläggandet fyller därmed inget ändamål. Vitessanktionen bör även användas med försiktighet inom skolområdet. Enligt proportionalitetsprincipen, som alltid ska genomsyra myndigheters användande av tvångsingripanden, får ett ingripande inte gå utöver vad som är nödvändigt med hänsyn till frågans art och bristens omfattning.

Här är fråga om ett vitesföreläggande som är baserat på en granskning som skedde nästan 4 månader före vitesbeslutets meddelande. Det är självklart att åtgärder löpande vidtas i en verksamhet, skolverksamhet utgör inget undantag. Så har skett i Futuraskolans fall och den bild som granskningen givit till handen har inte heller varit korrekt. Futuraskolan upprepar att om huvudmannen uppfyller sina skyldigheter vid tiden för Utbildningsnämndens beslut är ett vitesföreläggande obehövligt och föreläggandet fyller därmed inget ändamål. Detta följer direkt av lag.

I sammanhanget framhålls även att det saknas preciserade förarbetsuttalanden och tillgänglig praxis avseende de punkter som vitesföreläggandet omfattar. Redan detta förhållandet talar med styrka för att vitesföreläggande inte skall utfärdas. Att Utbildningsnämnden – säkerligen mot bakgrund av denna osäkerhet - i ett vitesföreläggande hänvisat enbart till portalstadgande är ytterst otillfredsställande för Futuraskolan genom att det är oklart vilka positiva eller negativa åtgärder som måste vidtas för att undvika ett eventuellt utdömande av vitet. Ett vitesföreläggande måste för att uppfylla sitt syfte vara så preciserat och tydligt att adressaten har en möjlighet att efterkomma föreläggandet och därvid undgå att vitet döms ut. I avsaknad av tydliga riktlinjer i förarbetena och praxisuttalanden och med hänvisning till rättssäkerhetsskäl måste föreläggandet i sig utformas så att adressaten får klart för sig inte bara vad det påtalade felet består i utan även vilka åtgärder som krävs för att efterkomma föreläggandet.

Ett föreläggande ska ange de åtgärder som tillsynsmyndigheten anser nödvändiga för att avhjälpa de påtalade bristerna (se 26 kap. 10 § andra stycket skollagen). Av rättssäkerhetsskäl är det viktigt att huvudmannen så noga som möjligt får veta vad tillsynsmyndigheten anser måste göras för att föreläggandet ska anses vara uppfyllt (prop. 2009/10:165 s. 898). När ett föreläggande förenas med vite är det ännu viktigare att det av föreläggandet tydligt framgår vad som förväntas av huvudmannen för att uppfylla föreläggandet och undvika vitessanktion. Högsta förvaltningsdomstolen har etablerat en praxis som ställer höga krav på vitesföreläggandens innehåll och utformning.

Domstolen har bland annat uttalat att ett föreläggande måste vara så preciserat att det inte kan uppstå någon tvekan om vilka åtgärder som ska vidtas (RÅ 1993 ref. 41). Som exempel på förelägganden som inte har ansetts vara tillräckligt preciserade kan nämnas ett föreläggande där en fastighetsägare förelagts att inom viss tid "ha ordningsställt" vissa tomter (RÅ 1990 ref. 39) och ett beslut enligt vilket adressaten skulle vidta "erforderliga åtgärder" (JO 1998/99 s. 407). Om ett vitesföreläggande inte är tillräckligt preciserat skall en domstol underkänna föreläggandet vid ett överklagande (eller vid en ansökan om utdömande av vitet).

I förevarande fall är föreläggandet mycket allmänt hållet och innebär enligt sin ordalydelse ett relativt generellt åliggande för huvudmannen att efterleva skollagen. Härigenom tillgodoser föreläggandet inte de krav på förutsebarhet som måste ställas på detta. Det ger inte heller någon direkt vägledning ifråga av vad som krävs för att efterkomma föreläggandet. Vitesföreläggandet är alltför omfattande/brett till sin natur och oprecist för att kunna godtas.

Härutöver tillkommer att Utbildningsnämnden inte heller har lämnat konkreta anvisningar till Futuraskolan vilka åtgärder som förvaltningen förväntar sig att Futuraskolan skall vidta för att efterkomma föreläggandet i nu aktuella delar. Futuraskolan ställer sig frågande till vilka åtgärder som Utbildningsnämnden förväntar sig att Futuraskolan skall vidta för att uppfylla föreläggandet i denna del.

Då Utbildningsnämndens vitesföreläggande inte uppfyller dessa krav på tydlighet och precision har Utbildningsnämnden saknat grund för att meddela Futuraskolan föreläggande på sätt som skett.

Futuraskolan anser därför att förvaltningsrätten, utan att pröva ärendet i sak, skall upphäva föreläggandet vid äventyr av vite.

Beslutet är uppenbart oproportionerligt i förhållande till det avsedda syftet och de olägenheter som Beslutet medför

Avseende de sanktioner som står tillsynsmyndigheten till buds uttalas i prop. 2009/10:165 att:

"Regeringen har övervägt möjligheterna att införa flera olika sanktionssteg och har stannat vid att föreslå en trappliknande konstruktion, där utgångspunkten ska vara att mildare åtgärder provas i första hand. Men där mer ingripande sanktioner kan tillgripas vid grövre överträdelser. Mindre allvarliga överträdelser kan leda till en anmärkning, och därefter blir sanktionerna allt kraftigare. De fyra första stegen är lika för offentliga och enskilda huvudmän. Vid det femte steget skiljer sig sanktionerna åt för olika huvudmän beroende på skillnader i regelverken. Det femte steget innebär statliga tvångsingripanden mot kommunala huvudmän, respektive återkallelse av godkännandet som huvudman för en fristående förskola eller skola. Proportionalitetsprincipen ska naturligtvis tillämpas, så att inte mer ingripande åtgärder tillgrips än vad som är nödvändigt med hänsyn till frågans art och bristens omfattning." (a. prop. s. 546).

Proportionalitetsprincipen har fått uttryckligt erkännande i såväl svensk praxis (se t.ex. RÅ 1996 ref. 40, RÅ 1996 ref. 44, RÅ 1996 ref. 56 och RÅ 1999 ref. 76) som i lagstiftningen.

I RÅ1999 ref. 76, det så kallade Barsebäcksmålet, fastslog Regeringsrätten följande:

"Den av sökandena åberopade proportionalitetsprincipen innefattar flera olika krav som rättsordningen ställer på balans mellan mål och medel och mellan motstående intressen. När det gäller att pröva villkoren för och resultatet av ingrepp från det allmännas sida mot enskilda intressen är det vanligt att anlägga tre olika aspekter.

Ändamålsenlighet (lämplighet)

Är det aktuella ingreppet ägnat att tillgodose det avsedda ändamålet?

Nödvändighet

Är ingreppet nödvändigt för att uppnå det avsedda ändamålet eller finns det mindre långtgående alternativ?

Proportionalitet i strikt mening

Står den fördel som det allmänna vinner genom ingreppet i rimlig proportion till den skada som ingreppet förorsakar den enskilde?"

Beslutet är inte nödvändigt för att uppnå det avsedda syftet

Beslutet är inte nödvändigt för att uppnå det avsedda syftet. Syftet med Beslutet är att tillse att verksamheten i de granskade delarna bedrivs i enlighet med skollagen. Utbildningsnämnden har beslutat om föreläggande vid äventyr av vite utan att överväga om en mindre ingripande åtgärd skulle kunna få önskad effekt.

Föreläggande att Futuraskolan ska vidta vissa åtgärder utan att förena detta med vite skulle i sig vara tillräckligt för att säkerställa att verksamheten uppfyller kraven enligt skollagen. I ljuset av de åtgärder som redan hade vidtagits vid tidpunkten för Beslutet är emellertid det inte nödvändigt med något föreläggande över huvud taget.

Beslutet är inte proportionerligt i strikt mening.

Beslutet är vidare enligt Futuraskolan inte heller proportionerligt i strikt mening, då ingreppet, föreläggande med vite, inte står i proportion till den skada som ingreppet förorsakar Futuraskolan och är även kontraproduktivt i förhållande till vissa av de åtgärder som Utbildningsförvaltningen kräver ska vara uppfyllda. I denna bedömning ska följande omständigheter beaktas.

Beslutet innebär svåra och irreparabla ekonomiska konsekvenser för Futuraskolan

Goodwillförlust som direkt övergår i badwill, oro bland personal då företaget hängs ut i media och internet, föräldrar som funderar och i vissa fall tar sina barn och elever ur skolorna och förskolorna, stoppar nyetablering av nya verksamheter som redan är klara och kontrakterade med stora investeringar och dyra hyresavtal som löper till ingen nytta med stora förluster av inte bara kapital som är avsett för barnen utan även barnomsorgs-/utbildningsplatser.

Futuraskolan har en lång kö till sin förskola på Brahegatan och det är skriande brist på förskoleplatser inom Stockholms Stad. Samtidigt är intresset för förskola med internationell inriktning stort. Futuraskolan hade som avsikt att utöka sin verksamhet vid Futuraskolan International Pre-School Brahegatan, då ledig lokal fanns tillgänglig hos hyresvärderna och sände därav en ansökan till ansvarig förvaltning inom Stockholms Stad. På grund av pågående process med anledning av att Stockholm Stad förelagt Futuraskolan vägrade ansvarig förvaltning behandla ansökan och Futuraskolan förlorade lokalen samt en möjlighet att erbjuda fler barn plats i förskolan.

Det är sålunda fråga om ett för Futuraskolan mycket ingripande beslut med vittgående ekonomiska konsekvenser där detta föreläggande åberopas mot

Futuraskolan. Även om Beslutet sedermera upphävs, kan det antas att Futuraskolan inte kommer att kunna få full kompensation för den förlust Futuraskolan åsamkats genom Beslutet.

Sammanfattning

Futuraskolan gör gällande att Utbildningsförvaltningens handläggning har varit så bristfällig att Utbildningsnämndens beslut skall upphävas. Vidare strider beslutet mot gällande rätt enligt Futuraskolans uppfattning. Vidare är beslutet inte förenligt med regeringsformen och förvaltningsrättsliga grundsatser då allas likhet inför lagen inte beaktats och inte heller har saklighet och opartiskhet iakttagits. Utbildningsnämnden har inte givit Futuraskolan skäligt rådrum att bemöta Utbildningsförvaltningens påståenden (endast drygt 5 arbetsdagar från mottagande av förslag till beslut från Utbildningsförvaltningen till Utbildningsnämndens beslut) och Utbildningsförvaltningen har inte redovisat Futuraskolans ståndpunkter och de åtgärder som vidtagits av Futuraskolan i anledning av Utbildningsförvaltningens tillsyn. Utbildningsförvaltningen har inte heller lämnat konkreta anvisningar till Futuraskolan vilka åtgärder som förvaltningen förväntar sig att Futuraskolan skall vidta för att efterkomma föreläggandet vilket är i strid med Utbildningsförvaltningens åtagande enligt lag att i samband med tillsyn lämna råd och vägledning. Vitesföreläggande måste vara formulerat så tydligt att mottagaren inte kan missförstå vad som krävs av honom och föreläggandet är även mer långtgående än såväl skollagens bestämmelser som vad som är nödvändigt och föreläggandet strider därför mot proportionalitetskravet, regeringsformen och Europakonventionen. Dessa brister har enskilt och sammantaget påverkat Beslutets innehåll. Skollagen ger utrymme för olika tolkningar och även frihet för huvudmannen att utforma sin verksamhet och bl.a. mot den bakgrunden är den generella utformning som Utbildningsnämndens föreläggande givits otillfredsställande och skapar rättsosäkerhet. Detta är inte förenligt med regeringsformen och beslutet måste därför upphävas.

Som framgått ovan ska en proportionalitetsbedömning och intresseavvägning göras varvid Futuraskolans intresse av att Beslutet upphävs och de olägenheter Beslutet innebär för Futuraskolan ska vägas mot intresset av att Beslutet upprätthålls.

Vid denna proportionalitetsbedömning är det uppenbart, med hänsyn till de förhållanden som redovisats ovan, att Beslutet är oproportionerligt och därför ska upphävas.

Futuraskolan hemställer om tillfälle att ytterligare utveckla grunderna för sitt överklagande innan förvaltningsrätten slutligt avgör målet.

5. ÖVRIGT

Futuraskolan hemställer om tillfälle att ytterligare utveckla grunderna för

överklagandet innan förvaltningsrätten slutligt avgör målet. Vidare hemställer Futuraskolan att handläggningen av detta mål kumuleras med handläggningen av Futuraskolans överklagande av Utbildningsnämndens beslut den 11 juni 2015 avseende förskolorna på Brunbärsvägen och Brahegatan.

6. INHIBITION

Av 29 § FL följer att en myndighet som ska pröva ett överklagande får bestämma att det överklagade beslutet tills vidare inte ska gälla. Av 28 § FPL följer att domstol som ska pröva ett överklagande kan förordna att det överklagade beslutet tills vidare inte ska gälla.

I RÅ 1990 ref.82 uttalade Regeringsrätten följande [Futuraskolans understrykningar]:

"För ställningstagande tillfrågan om inhibition i ett visst fall är det ofrånkomligt att också göra en viss bedömning av själva sakfrågan i målet. Vilken grad av sannolikhet för att besvären skall bifallas som härvid bör krävas kan inte direkt utläsas av bestämmelserna om inhibition i 28 § förvaltningsprocesslagen. I allmänhet bör krävas en tämligen hög grad av sannolikhet. Kraven för inhibition kan dock ställas lägre om det överklagade beslutet är av sådan karaktär att en verkställighet inte kan bringas att återgå vid bifall till besvären eller om det eljest är av stor betydelse för den enskilde att verkställigheten av beslutet skjuts upp i avvaktan på den slutliga prövningen.

I förevarande fall innebär beslutet att verksamheten felaktigt ifrågasatts då de åtgärder som rimligen kan krävas för att uppfylla skollagens krav redan uppfyllts och att föreläggande inte hade erfordrats alls om ärendet drivits med större mått av interaktion mellan Utbildningsförvaltningen och Futuraskolan och klara råd och anvisningar lämnats till Futuraskolan. I den mån åtgärder skulle kvarstå enligt Utbildningsnämndens uppfattning så bygger det på bristande kommunikation och inte en ovilja från Futuraskolans sida att vidta de laga åtgärder som Utbildningsförvaltningen anbefaller. Detta talar för att reglerna om inhibition bör ges en tämligen generös tillämpning i nu aktuellt fall.

Stockholm som ovan

Per Lindell

/Bil.

FULLMAKT / POWER OF ATTORNEY

För envar av / for each and everyone of

Advokat Carl-Oskar Klint
Advokat Lars Engstrand
Advokat Hans Strandberg
Advokat Per Sjödin
Advokat Johan Strömberg
Advokat Niklas Hemberg
Advokat Mårten Stenström
Advokat Lotta Spandel
Advokat Lennart Olsson
Advokat Per Lindell
Advokat Conny Cedermark
Advokat Henrik Wetzstein
Advokat Tomas Marcusson
Advokat Olle Kullinger
Advokat Marianne Eriksson
Advokat Karl Ole Möller
Advokat Urban Paulsson
Advokat Roger Hedlund
Advokat Rolf Åbjörnsson

Advokat Mikaela Kempe Bergner
Advokat Viveca Löwenhielm
Advokat Carl-Johan Allansson
Advokat Louise Thorén
Advokat Emil Hofbard
Advokat Kristin Persson
Advokat Klara Blomkvist
Advokat Evelina Rosenberg
Jur kand Linda Schenholm
Jur kand Helena Lundkvist
Jur kand Eva Forsberg
Jur kand Adrian Helly-Hansen
Jur kand Linn Forsberg
Jur kand Andreas Natt och Dag
Jur kand Johanna Gunnarsson

FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I STOCKHOLM

2015 -06- 25

Första posten

Målnr:.....

Aktbil:.....Avd:.....

eller den ombudet förordnar i sitt ställe
(or anybody appointed by the attorney)

att anhängiggöra och utföra talan inför domstolar, övriga myndigheter och inrättningar samt skiljemän;
(to commence and conduct actions before courts, other authorities and before arbitrators;)

att mottaga och kvittera medel, värdehandlingar och annan egendom, dock ej mottaga delgivning;
(to receive and give receipt for payment, documents and other property, but not to receive service;)

att föra förhandlingar, träffa avtal och utöva rösträtt;
(to conduct negotiations, enter into agreements and to vote;)

att företräda i konkurs; samt
(to represent in bankruptcy proceedings; and)

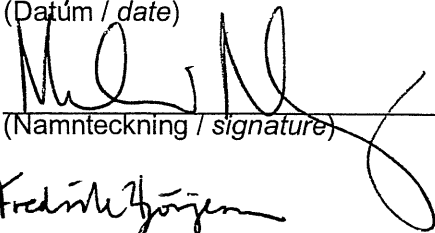
att i alla övriga avseenden företräda undertecknads intressen mot:
(to represent the interest of the principal in all other respects against:)

Stockholms stad / Utbildningsnämnden

eller den saken eljest kan anses röra angående:
(or anybody else concerned regarding:)

Vitesförelägganden m.m15/6-15 För Futuras skolan AB

(Datum / date)

(Namnteckning / signature)

Malin Nordenjö

(Namnförtydligande / printed name)

Fredrik Börjesson

FREDRIK BÖRJEJON

REGISTRERINGSBEVIS
AKTIEBOLAG

Organisationsnummer	
556609-5047	
Företags registreringsdatum	Företagsnamnets registreringsdatum
2001-05-11	2001-10-02
Dokumentet skapat	Sida
2015-06-17 08:00	Sida 2(3)

780905-0037 Börjesson, Per Fredrik, Strandvägen 3 A, 182 60 DJURSHOLM

ÖVRIG/A FUNKTIONÄR/ER

Extern verkställande direktör

710522-1670 Bergström, Peter Dan, Löjtnantsgatan 3, 115 50 STOCKHOLM

Extern vice verkställande direktör

501120-0226 Burman, Anna Marie, Tre Liljor 2B, 113 44 STOCKHOLM

REVISOR/ER

Revisor (auktoriserad)

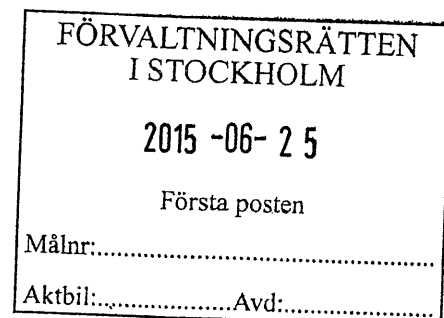
680912-7811 Burholm, Ulf Peter, c/o Öhrlings PricewaterhouseCoopers AB , 113 97
STOCKHOLM

FIRMATECKNING

Firman tecknas av styrelsen

Firman tecknas två i förening av
ledamöterna

Dessutom har verkställande direktören rätt att teckna firman
beträffande löpande förvaltningsåtgärder

FÖRESKRIFT OM ANTAL STYRELSELEDAMÖTER/STYRELSESUPPLEANTER

Styrelsen skall bestå av lägst 1 och högst 10 ledamöter med lägst 0 och högst 10
suppleanter.

SENASTE BOLAGSORDNING

Bolagsordning registrerad av Bolagsverket 2013-09-23

VERKSAMHET/ÄNDAMÅL

Föremålet för bolagets verksamhet är att bedriva förskole- och
grundskoleutbildning och annan utbildning samt omsorgsverksamhet
och därmed förenlig verksamhet.

RÄKENSKAPSÅR

0901 - 0831

KALLELSE TILL STÄMMA

Kallelse sker genom brev med posten, e-post eller fax.

ÄRENDEFÖRTECKNING

REGISTRERADE ÄRENDEN (5 SENASTE)

REGISTRERINGSBEVIS

AKTIEBOLAG

Organisationsnummer 556609-5047	
Företags registreringsdatum 2001-05-11	Företagsnamnets registreringsdatum 2001-10-02
Dokumentet skapat 2015-06-17 08:00	Sida Sida 3 (3)

9424006/2014,

Ärendet är registrerat och avser:

- Årsredovisning

107380/2014,

Ärendet är registrerat och avser:

- Ändring av företrädare/firmateckning

383366/2013,

Ärendet är registrerat och avser:

- Ändring av bolagsordning

- Ändring av räkenskapsår

9326186/2013,

Ärendet är registrerat och avser:

- Årsredovisning

419926/2012,

Ärendet är registrerat och avser:

- Ändring av företrädare/firmateckning

***** Ovanstående utgör ett utdrag som är hämtat från Bolagsverket, förutom informationen om skatteregistrering som är hämtad från Statistiska Centralbyrån (SCB). Detta dokument är ett registreringsbevis utfärdat av Bisnode Information AB. *****

Bisnode Information AB

S151 105 99 Stockholm

Tel 08-555 682 00

E-post information.se@bisnode.com

FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I STOCKHOLM

2015 -06- 25

Första posten

Målnr:.....

Aktbil:.....Avd:.....

Till förvaltningsrätten

Missiv vid överklagande

Härmed översänder Utbildningsförvaltningen ett överklagande från huvudmannen Futuraskolan AB, org nr. 556609-5047 (bilaga 1).

Utbildningsnämnden fattade den 11 juni 2015 beslut om föreläggande förenat med vite avseende förskolan **Futuraskolan Internatonal Pre-school Warfvinges väg** (bilaga 2 och 3) i enlighet med 26 kap. 27 § skollagen (2010:800) då nämnden bedömer att huvudmannens verksamhet bedrivs med sådana brister att föreläggande med vite är motiverat.

Huvudmannen uppger bland annat i sitt överklagande att denne inte fått tillräckligt lång tid på sig att yttra sig över uppgifterna i enlighet med förvaltningslagen (1986:223).

I enlighet med 17 § förvaltningslagen kommunicerades en tillsynsrapport till huvudmannen efter genomförd tillsyn. Rapporten är till för att redovisa vilka uppgifter som läggs till ärendet och för att ge huvudmannen möjlighet att yttra sig över dessa. Detta för att säkerställa att beslut fattas på rätta grunder. Ett kommuniceringsbrev skickas alltid med rapporten där syftet med kommunikeringen beskrivs och en svarstid för yttrande av huvudmannen anges.

Kommuniceringsbrev samt tillsynsrapport och protokoll vid intervju med huvudmannen för Förskolan Brahegatan skickades till huvudmannen den 14 april 2015 med en svarstid till den 28 april, vilket är 14 dagar. Huvudmannen bekräftade mottagandet av kommunikeringen och bad om anstånd med svarstiden vilket förvaltningen gav till den 5 maj 2015. Huvudmannen har således från den 14 april till den 5 maj 2015 haft tid på sig att yttra sig över det som tillförts ärendet.

Huvudmannen inkom med yttrande den 5 maj 2015.

Huvudmannens yttrande redovisas tydligt i tjänsteutlåtandet under rubrikerna "Huvudmannens yttrande avseende tillsynsrapporten" under varje enskild brist (se exempel s. 6 i Tjänsteutlåtande, bilaga 3). Huvudmannens yttranden tas i beaktning vid bedömning av bristen och har till exempel lett till att nämnden avstått från att

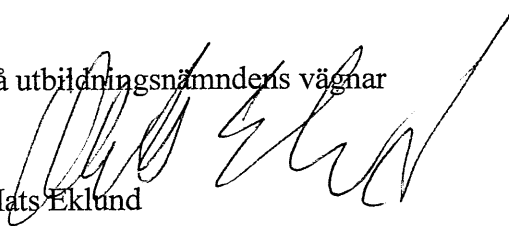
ingripa (punkt 3.1 i Utbildningsnämndens beslut, se bilaga 2) då huvudmannen genom sitt yttrande bedömdes ha vidtagit nödvändig rättelse.

Avseende övriga grunder för sitt överklagande kommer nämnden att bemöta dessa vid en begäran om yttrande från förvaltningsrätten.

Överklagandet har inkommit i rätt tid. Utbildningsnämnden ändrar inte sitt beslut.

Med ovan sagt lämnat förvaltningen överklagandet till förvaltningsrätten.

På utbildningsnämndens vägnar

Mats Eklund
T.f avdelningschef

Bilagor

1. Huvudmannens överklagande
2. Sammanträdesprotokoll från Utbildningsnämnden den 2015-06-11
3. Förvaltningens tjänsteutlåtande inför Utbildningsnämndens sammanträde den 2015-06-11

FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I STOCKHOLM

2015 -06- 2 5

Första posten

Målnr:.....

Aktbil:.....Avd:.....

Sammanträdesprotokoll
Nr 6/2015
Sida 2 (65)
2015-06-11

Tidpunkt:

Torsdag den 11 juni 2015, kl. 16.30 - 16.50

Plats:

Hantverkargatan 2F, plan 2, Insikten

Närvarande:

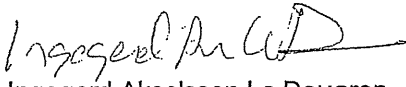
Se bilaga

Justerat:

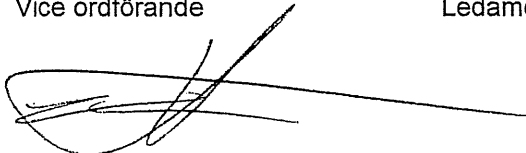
§§ 10-15, 20-27
Den 11 juni 2015

Lotta Edholm
Vice ordförande

Ingegerd Akselsson Le Douaron
Ledamot

Johan Adolfsson
Sekreterare

Närvaro vid utbildningsnämndens sammanträde torsdagen den 11 juni 2015

			Närvaro	Tjänstgörande ersättare
Ordförande	S	Olle Burell		Magnus Nilsson
Vice ordförande	FP	Lotta Edholm	X	
Ledamöter	S	Eva Köhler		Mikael Haapa-aho
	S	Nassir Abdullahi Ali		Freddy Grip
	S	Andrea Törnестam	X	
	MP	Ingegerd Akselsson Le Douaron	X	
	MP	Frida Johnsson	X	
	V	Edith Ringmar	X	
	FP	Jan Jönsson	X	
	M	Cecilia Brinck	X	
	M	Markus Nordström	X	
	M	Sara Jendi Linder	X	
	M	Jennyfer Valgelata	X	
Ersättare	S	Magnus Nilsson	X	
	S	Gabriella Lavecchia		
	S	Mikael Haapa-aho	X	
	MP	Magda Rasmusson		
	MP	Tommy Beer	X	
	V	Freddy Grip	X	
	FI	Jenny Sandsten		
	FP	Sigrid Rydell Johnson	X	
	M	Johan Nilsson	X	
	M	Bodil Sidén	X	
	M	Aylin Farid	X	
	C	John Kåberg	X	
	KD	Christian Carlsson	X	

Personalföreträdare:

Tjänstemän:

Lena Holmdahl, tf. utbildningsdirektör, Håkan Edman, grundskoledirektör, Jan Holmquist, gymnasiedirektör, avdelningscheferna Astrid Norderfeldt, tf. avdelningschef Katarina Arkehag, grundskolechef Christer Oja, tf. stabschef Monica Söderman, handläggaren Kicki Tepphag-Olson, nämndsekreteraren Johan Adolfsson, borgarrådssekreterarna Mika Metso och Susanne Brolin, politiska sekreteraren Lisa Eriksson

§ 23

**Beslut gällande, Futuraskolan AB, Förskolan Futuraskolan
International Pre-school Warfvinges väg****Beslut**

1. Föreläggande med vite:

Utbildningsnämnden förelägger med stöd av 26 kap. 10 och 27 §§ skollagen huvudmannen Futuraskolan AB (org.nr. 556609-5047) att vid vite av 350 000 kronor senast den 31 oktober 2015 avhjälpa förskolans brister i enlighet med detta beslut, punkt 1.1.

1.1. Huvudmannen ska anställa förskollärare så att det pedagogiska arbetet bedrivs i enlighet med läroplanens intentioner och skollagens krav (2 kap. 13 §, 3 kap. 3 § 4 kap. 4 § och 8 kap. 2 § skollagen samt Läroplan för förskolan (Lpfö 98).

- a. Huvudmannen ska se till att undervisningen på samtliga avdelningar bedrivs under ledning av legitimerade förskollärare.

Huvudmannen ska senast den 31 oktober 2015 redovisa till förvaltningen vilka åtgärder denne har vidtagit för att avhjälpa bristerna.

Om huvudmannen inte följer ovanstående beslut kan utbildningsnämnden ansöka hos förvaltningsrätten om utdömmande av vite.

2. Anmärkning

Utbildningsnämnden tilldelar, med stöd av 26 kap. 11 § skollagen, huvudmannen Futuraskolan AB (org.nr. 556609-5047) en anmärkning att senast den 31 oktober 2015 avhjälpa förskolans brister i enlighet med detta beslut, punkt 2.1-2.3.

2.1. Huvudmannen ska se till att samtliga barn ges möjlighet att kontinuerligt tala och utveckla det svenska språket enligt läroplanens och skollagens intentioner samt att barn med annat modersmål än svenska får möjlighet att utveckla både det svenska språket och sitt modersmål (8 kap. 10 § skollagen, 4,6,14 och 15 §§ Språklagen (2009:600) Läroplan för förskolan 2.2, Stockholms stads riktlinjer för fristående förskola, kap. 7.1 – 7.2).

- a. Huvudmannen ska se till att förskolan får förutsättningar och organiseras på ett sådant sätt att samtliga barn ges möjlighet att kontinuerligt tala och utveckla det svenska

- språket enligt läroplanens och skollagens intentioner.
- b. Huvudmannen ska se till att det finns rutiner för att kartlägga barns modersmål så att alla barn ges möjlighet att utveckla sitt modersmål.

2.2. Huvudmannen ska se till att verksamheten genomförs i enlighet med bestämmelser och föreskrifter (2 kap. 8 § 3 kap. 3 § och 8 kap. 2 § skollagen).

- a. Huvudmannen ska se till att alla barn på förskolans avdelningar ges den ledning och stimulans som behövs i deras utveckling och lärande genom att det finns tillräckligt med personal.

2.3. Huvudmannen ska se till att förskola erbjuds i den omfattning som behövs med hänsyn till föräldrar och barns behov (8 kap. 3 och 5 §§, Stockholms stads Riktlinjer för godkännande och bidrag för fristående förskola, 8.4)

- a. Huvudmannen ska se till att vårdnadshavare informeras om att verksamhet vid behov tillhandahålls alla helgfria vardagar förutom julafton, nyårsafton och midsommarafton

Huvudmannen ska senast den 31 oktober 2015 redovisa till förvaltningen vilka åtgärder denne har vidtagit för att avhjälpa bristerna.

3. Avstående från ingripande

Utbildningsnämnden avstår enligt 26 kap. 12 § från att ingripa för följande punkt 4.1 då huvudmannen vidtagit nödvändig rättelse.

3.1. Avseende att se till att barnen garanteras en trygg omsorg i en god miljö (8 kap. 2 och 8 §§ skollagen).

4. Beslutet justeras omedelbart.

Ärendet

Förvaltningen redovisade ärendet i ett tjänsteutlåtande från den 26 maj 2015, dnr 11-453/4144.

Utbildningsnämnden fattade den 17 juni 2011 ett tillsynsbeslut där aktuell huvudmannen ålades att åtgärda de brister som uppmärksammats i huvudmannens förskola på Warfvinges väg. Tillsynsbeslutet fattades med hänvisning till genomförd tillsynsinspektion den 23 februari 2011. Den 23 april 2013 fattade nämnden ett nytt tillsynsbeslut efter en uppföljande

tillsynsinspektion den 8 november 2012. Beslutet omfattade föreläggande avseende systematiskt kvalitetsarbete, barnens möjlighet till att lära sig, utveckla och använda det svenska språket samt andelen förskollärare.

Den 19 juni 2014 fattade nämnden ett tillsynsbeslut efter uppföljande tillsynsinspektioner den 4, 5 och 6 februari 2014. Detta ärende är en uppföljning av tillsynsbeslutet från den 19 juni 2014 (dnr 11-453/4144).

Förvaltningen har även genomfört tillsyn av huvudmannens förskola på Brahegatan (dnr 11-453/4143) och Brunbärsvägen (dnr 11-453/1829).

Sammanfattningsvis konstaterar nämnden att huvudmannen, med de åtgärder som hittills vidtagits och det utvecklingsarbete som är inlett, visar en viljeinriktning att åtgärda de brister som påtalats i förskolan Warfvinges väg. Denna uppföljande tillsyn visar att det aktiva förändringsarbete som förskolechefen bedriver har resulterat i att läroplanen för förskolan är förankrad och alltmer omsätts i hela förskolan. Förbättringar har skett när det gäller hur läroplanen som helhet tillämpas i verksamheten och i synnerhet gäller detta förskolans arbete med språk och kommunikation.

Vissa kvalitativa skillnader kvarstår avdelningar emellan, inte minst till följd av bristen på svensktalande medarbetare. Strukturer och rutiner för ett systematiskt kvalitetsarbete har upprättats och omsatts, dock kvarstår brister gällande personalens behörighet och några nyuppkomna brister har uppmärksammats.

Förvaltningen kan konstatera att förskolan Futuraskolan International Pre-school Warfvinges väg inte uppvisar lika allvarliga brister som huvudmannens övriga två förskolor. Bristen avseende behöriga förskollärare bedöms dock som allvarlig då huvudmannen, trots lång tid att åtgärda konstaterade brister, inte vidtagit åtgärder för att avhjälpa detta och det därmed inte kan säkerställas att undervisningens och utbildningens mål kan uppfyllas. Förvaltningen kan konstatera att de övriga brister som uppmärksammat bedöms som mindre allvarliga varför sanktionsnivån bedöms till anmärkning.

Genomförda uppföljningar i huvudmannens tre förskolor visar att huvudmannen brustit i sitt ansvarstagande för förskolorna och att

ledning och personal inte getts tillräckliga förutsättningar för att verksamheten ska kunna uppfylla skollagens kvalitetskrav.

Förvaltningen föreslår att vissa delar av detta beslut förenas med vite för att huvudmannen ska förmås att med stabilitet och varaktighet vidta tillräckligt kraftfulla åtgärder för att avhjälpa förskolans brister. Frågan om utdömande av vite kommer att prövas efter förnyad granskning av verksamheten.

Den del av föreläggandet som är förenat med vite kan överklagas enligt den överklagandehänvisning som bifogats tjänsteutlåtandet.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom avdelningen för utveckling och samordning.

Förvaltningen har den 14 april 2014 kommunicerat inspektionsrapporten. Huvudmannen har den 16 april begärt anstånd med att inkomma med yttrande. Anstånd medgavs till den 5 maj 2015. Huvudmannen har den 5 maj inkommit med yttrande.

Förvaltningens förslag till beslut

Förvaltningen föreslår utbildningsnämnden att besluta följande:

1. Föreläggande med vite:

Utbildningsnämnden förelägger med stöd av 26 kap. 10 och 27 §§ skollagen huvudmannen Futuraskolan AB (org.nr. 556609-5047) att vid vite av 350 000 kronor senast den 31 oktober 2015 avhjälpa förskolans brister i enlighet med detta beslut, punkt 1.1.

1.1. Huvudmannen ska anställa förskollärare så att det pedagogiska arbetet bedrivs i enlighet med läroplanens intentioner och skollagens krav (2 kap. 13 §, 3 kap. 3 § 4 kap. 4 § och 8 kap. 2 § skollagen samt Läroplan för förskolan (Lpfö 98).

- a. Huvudmannen ska se till att undervisningen på samtliga avdelningar bedrivs under ledning av legitimerade förskollärare.

Huvudmannen ska senast den 31 oktober 2015 redovisa till förvaltningen vilka åtgärder denne har vidtagit för att avhjälpa bristerna.

Om huvudmannen inte följer ovanstående beslut kan utbildningsnämnden ansöka hos förvaltningsrätten om utdömmande av vite.

2. Anmärkning

Utbildningsnämnden tilldelar, med stöd av 26 kap. 11 § skollagen, huvudmannen Futuraskolan AB (org.nr. 556609-5047) en anmärkning att senast den 31 oktober 2015 avhjälpa förskolans brister i enlighet med detta beslut, punkt 2.1-2.3.

2.1. Huvudmannen ska se till att samtliga barn ges möjlighet att kontinuerligt tala och utveckla det svenska språket enligt läroplanens och skollagens intentioner samt att barn med annat modersmål än svenska får möjlighet att utveckla både det svenska språket och sitt modersmål (8 kap. 10 § skollagen, 4,6,14 och 15 §§ Språklagen (2009:600) Läroplan för förskolan 2.2, Stockholms stads riktlinjer för fristående förskola, kap. 7.1 – 7.2).

- a. Huvudmannen ska se till att förskolan får förutsättningar och organiseras på ett sådant sätt att samtliga barn ges möjlighet att kontinuerligt tala och utveckla det svenska språket enligt läroplanens och skollagens intentioner.
- b. Huvudmannen ska se till att det finns rutiner för att kartlägga barns modersmål så att alla barn ges möjlighet att utveckla sitt modersmål.

2.2. Huvudmannen ska se till att verksamheten genomförs i enlighet med bestämmelser och föreskrifter (2 kap. 8 § 3 kap. 3 § och 8 kap. 2 § skollagen).

- a. Huvudmannen ska se till att alla barn på förskolans avdelningar ges den ledning och stimulans som behövs i deras utveckling och lärande genom att det finns tillräckligt med personal.

2.3. Huvudmannen ska se till att förskola erbjuds i den omfattning som behövs med hänsyn till föräldrar och barns behov (8 kap. 3 och 5 §§, Stockholms stads Riktlinjer för godkännande och bidrag för fristående förskola, 8.4).

- a. Huvudmannen ska se till att vårdnadshavare informeras om att verksamhet vid behov tillhandahålls alla helgfria vardagar förutom julafton, nyårsafton och midsommarafton

Huvudmannen ska senast den 31 oktober 2015 redovisa till förvaltningen vilka åtgärder denne har vidtagit för att avhjälpa bristerna.

3. Avstående från ingripande

Utbildningsnämnden avstår enligt 26 kap. 12 § från att ingripa för följande punkt 4.1 då huvudmannen vidtagit nödvändig rättelse.

3.1. Avseende att se till att barnen garanteras en trygg omsorg i en god miljö (8 kap. 2 och 8 §§ skollagen).

4. Beslutet justeras omedelbart.

Beslutsgång

Ordföranden yrkade bifall till förvaltningens förslag och förklarade sig finna att nämnden beslutat i enlighet med detta.

Protokollsutdraget expedierat till:

Futuraskolan AB

Avdelningen för utveckling och samordning

Handläggare
 Ida Persson
 Telefon: 08- 508 33 172

Till
 Utbildningsnämnden
 2015-06-11

FÖRVALTNINGSRÄTTEN I STOCKHOLM	
2015 -06- 2 5	
Första posten	
Målnr:.....	
Aktbil:.....	Avd:.....

Beslut om Futuraskolan AB, Förskolan Futuraskolan International Pre-school Warfvinges väg

Förvaltningens förslag till beslut

1. Föreläggande med vite:

Utbildningsnämnden förelägger med stöd av 26 kap. 10 och 27 §§ skollagen huvudmannen Futuraskolan AB (org.nr. 556609-5047) att vid vite av 350 000 kronor senast den 31 oktober 2015 avhjälpa förskolans brister i enlighet med detta beslut, punkt 1.1.

1.1 Huvudmannen ska anställa förskollärare så att det pedagogiska arbetet bedrivs i enlighet med läroplanens intentioner och skollagens krav (2 kap. 13 §, 3 kap. 3 § 4 kap. 4 § och 8 kap. 2 § skollagen samt Läroplan för förskolan (Lpfö 98).

- a. Huvudmannen ska se till att undervisningen på samtliga avdelningar bedrivs under ledning av legitimerade förskollärare.

Huvudmannen ska senast den 31 oktober 2015 redovisa till förvaltningen vilka åtgärder denne har vidtagit för att avhjälpa bristerna.

Om huvudmannen inte följer ovanstående beslut kan utbildningsnämnden ansöka hos förvaltningsrätten om utdömande av vite.

Ovanstående beslut kan överklagas i enlighet med bifogad överklagandehänvisning (bilaga 2).

2. Anmärkning

Utbildningsnämnden tilldelar, med stöd av 26 kap. 11 § skollagen, huvudmannen Futuraskolan AB (org.nr. 556609-5047) en anmärkning att senast den 31 oktober 2015 avhjälpa förskolans brister i enlighet med detta beslut, punkt 2.1-2.3.

2.1 Huvudmannen ska se till att samtliga barn ges möjlighet att kontinuerligt tala och utveckla det svenska språket enligt läroplanens och skollagens intentioner samt att barn med annat modersmål än svenska får möjlighet att utveckla både det svenska språket och sitt modersmål (8 kap. 10 § skollagen, 4,6,14 och 15 §§ Språklagen (2009:600) Läroplan för förskolan 2.2, Stockholms stads riktlinjer för fristående förskola, kap. 7.1 – 7.2).

- a. Huvudmannen ska se till att förskolan får förutsättningar och organiseras på ett sådant sätt att samtliga barn ges möjlighet att kontinuerligt tala och utveckla det svenska språket enligt läroplanens och skollagens intentioner.
- b. Huvudmannen ska se till att det finns rutiner för att kartlägga barns modersmål så att alla barn ges möjlighet att utveckla sitt modersmål.

2.2 Huvudmannen ska se till att verksamheten genomförs i enlighet med bestämmelser och föreskrifter (2 kap. 8 § 3 kap. 3 § och 8 kap. 2 § skollagen).

- a. Huvudmannen ska se till att alla barn på förskolans avdelningar ges den ledning och stimulans som behövs i deras utveckling och lärande genom att det finns tillräckligt med personal.

2.3 Huvudmannen ska se till att förskola erbjuds i den omfattning som behövs med hänsyn till föräldrar och barns behov (8 kap. 3 och 5 §§, Stockholms stads Riktlinjer för godkännande och bidrag för fristående förskola, 8.4)

- a. Huvudmannen ska se till att vårdnadshavare informeras om att verksamhet vid behov tillhandahålls alla helgfria vardagar förutom julafton, nyårsafton och midsommarafton

Huvudmannen ska senast den 31 oktober 2015 redovisa till förvaltningen vilka åtgärder denne har vidtagit för att avhjälpa bristerna.

3. Avstående från ingripande

Utbildningsnämnden avstår enligt 26 kap. 12 § från att ingripa för följande punkt 4.1 då huvudmannen vidtagit nödvändig rättelse.

3.1 Avseende att se till att barnen garanteras en trygg omsorg i en god miljö (8 kap. 2 och 8 §§ skollagen).

4. Beslutet justeras omedelbart.

Lena Holmdahl
T.f. utbildningsdirektör

Katarina Arkehag
T.f. avdelningschef

Sammanfattning

Utbildningsnämnden fattade den 17 juni 2011 ett tillsynsbeslut där aktuell huvudmannen ålades att åtgärda de brister som uppmärksammats i huvudmannens förskola på Warfvinges väg. Tillsynsbeslutet fattades med hänvisning till genomförd tillsynsinspektion den 23 februari 2011. Den 23 april 2013 fattade nämnden ett nytt tillsynsbeslut efter en uppföljande tillsynsinspektion den 8 november 2012. Beslutet omfattade föreläggande avseende systematiskt kvalitetsarbete, barnens möjlighet till att lära sig, utveckla och använda det svenska språket samt andelen förskollärare.

Den 19 juni 2014 fattade nämnden ett tillsynsbeslut efter uppföljande tillsynsinspektioner den 4, 5 och 6 februari 2014. Detta ärende är en uppföljning av tillsynsbeslutet från den 19 juni 2014 (dnr 11-453/4144).

Förvaltningen har även genomfört tillsyn av huvudmannens förskola på Brahegatan (dnr 11-453/4143) och Brunbärsvägen (dnr 11-453/1829).

Sammanfattningsvis konstaterar nämnden att huvudmannen, med de åtgärder som hittills vidtagits och det utvecklingsarbete som är inlett, visar en viljeinriktning att åtgärda de brister som påtalats i förskolan Warfvinges väg. Denna uppföljande tillsyn visar att det aktiva förändringsarbete som förskolechefen bedriver har resulterat i att läroplanen för förskolan är förankrad och alltmer omsätts i hela förskolan. Förbättringar har skett när det gäller hur läroplanen som helhet tillämpas i verksamheten och i synnerhet gäller detta förskolans arbete med språk och kommunikation.

Vissa kvalitativa skillnader kvarstår avdelningar emellan, inte minst till följd av bristen på svensktalande medarbetare. Strukturer och rutiner för ett systematiskt kvalitetsarbete har upprättats och omsatts, dock kvarstår brister gällande personalens behörighet och några nyuppkomna brister har uppmärksammats.

Förvaltningen kan konstatera att förskolan Futuraskolan International Pre-school Warfvinges väg inte uppvisar lika allvarliga brister som huvudmannens övriga två förskolor. Bristen avseende behöriga förskollärare bedöms dock som allvarlig då huvudmannen, trots lång tid att åtgärda konstaterade brister, inte vidtagit åtgärder för att avhjälpa detta och det därmed inte kan säkerställas att undervisningens och utbildningens mål kan uppfyllas. Förvaltningen kan konstatera att de övriga brister som uppmärksammat bedöms som mindre allvarliga varför sanktionsnivån bedöms till anmärkning.

Genomförda uppföljningar i huvudmannens tre förskolor visar att huvudmannen brustit i sitt ansvarstagande för förskolorna och att ledning och personal inte getts tillräckliga förutsättningar för att verksamheten ska kunna uppfylla skollagens kvalitetskrav.

Förvaltningen föreslår att vissa delar av detta beslut förenas med vite för att huvudmannen ska förmås att med stabilitet och varaktighet vidta tillräckligt kraftfulla åtgärder för att avhjälpa förskolans brister. Frågan om utdömande av vite kommer att prövas efter förnyad granskning av verksamheten.

Den tillsynsrapport som ligger till grund för beslutet finns bilagd (se bilaga 1).

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom avdelningen för utveckling och samordning.

Förvaltningen har den 14 april 2014 kommunicerat inspektionsrapporten. Huvudmannen har den 16 april begärt anstånd med att inkomma med yttrande. Anstånd medgavs till den 5 maj 2015. Huvudmannen har den 5 maj inkommit med yttrande.

Godkännande

Futuraskolan AB har sedan den 15 september 2010 godkännande att enligt skollagen bedriva förskola med 100 platser på Warfvinges väg.

Huvudmannen har även godkännande att bedriva följande förskolor:

- Förskolan Futuraskolan International Pre-school Brunbärsvägen. Godkännandet som gäller från den 1 januari 2008 medger 120 platser.
- Förskolan Futuraskolan Internationeal Pre-school Brahegatan. Godkännandet som gäller från den 1 augusti 2010 medger 45 platser.

Aktuella tillsynsbeslut i huvudmannens tre förskolor
Huvudmannens samtliga förskolor har erhållit tillsynsbeslut med anledning av de brister som uppdagats vid tillsynsinspektioner som utbildningsförvaltningen genomfört. Besluten för de tre förskolorna följdes alla upp under februari 2015.

Vid uppföljningarna av de tre förskolorna har flera likvärdiga brister uppmärksammats.

Uppföljande tillsyn

Utbildningsnämnden fattade den 17 juni 2011 ett tillsynsbeslut där huvudmannen ålades att åtgärda de brister som uppmärksammats i huvudmannens förskola. Tillsynsbeslutet fattades med hänvisning till genomförd tillsyn den 23 februari 2011. Den 23 april 2013 fattade nämnden ett nytt tillsynsbeslut efter en uppföljande tillsyn den 8 november 2012.

Den 19 juni 2014 fattade nämnden ånyo ett tillsynsbeslut efter uppföljande tillsyn den 4, 5 och 6 februari 2014. Detta ärende är en uppföljning av tillsynsbeslutet från den 19 juni 2014.

Uppföljningen har genomförts genom granskning av inkomna handlingar som utbildningsnämnden begärt i enlighet med tillsynsbeslutet samt uppföljande tillsyn den 19 och 23 februari 2015. Vid dessa tillfällen genomfördes chefs- och personalintervjuer samt observationer i verksamheten. Inspektörerna har vid tillsynen även tagit del av ytterligare dokumentation. Den 10 mars 2015 genomfördes en intervju med representanter för huvudmannen.

Nedan redovisas de enskilda beslutspunkterna i nämndens tillsynsbeslut från den 19 juni 2014, huvudmannens redovisning av vilka åtgärder som vidtagits för att avhjälpa konstaterade brister samt nämndens bedömning av om bristerna därmed avhjälpes eller om de kvarstår. Vid tillsynen framkom nya brister. Nytt beslut fattas utifrån en samlad bedömning av ärendet.

Uppföljning av tillsynsbeslut

Förelägganden

Beslut den 19 juni 2014

1. Enligt 26 kap. 10 § skollagen föreläggs huvudmannen att öka andelen förskollärare så att det pedagogiska arbetet kan bedrivas i enlighet med läroplanens intentioner och skollagens krav (2 kap. 13 §, 3 kap. 3 § och 8 kap. 2 § skollagen samt Läroplan för förskolan).

Huvudmannen ska senast den 1 oktober 2014 ha höjt andelen examinerade förskollärare. Huvudmannen ska inkomma med anställnings- och examensbevis samt registerutdrag vid nyanställningar till förvaltningen.

Huvudmannens yttrande avseende tillsynsrapporten

Huvudmannen uppger i sitt yttrande att denne löpande jobbar med att rekrytera legitimerade förskollärare och att det i maj 2015 kommer att läggas ut en annons om en svensktalande förskollärare samt erbjudas en bonus till den personal som kan rekommendera en förskollärare.

Bedömning

Förvaltningen vill återigen poängtera att det enligt 2 kap. 13 § skollagen för undervisningen i förskolan ska finnas legitimerade förskollärare. De målstyrda processerna i verksamheten ska ledas av förskollärare och förskollärare ska ansvara för det pedagogiska innehållet och för att det målinriktade arbetet främjar varje barns utveckling och lärande. Varje barn ska nås av regelbunden undervisning ledd av förskollärare. I läroplanen för förskolan finns dessutom uttalade riktlinjer och ansvarsområden riktade till förskolläraren specifikt. Exempelvis ska förskolläraren ansvara för att verksamheten i sin helhet, dvs. dess förutsättningar, organisation, struktur, innehåll, aktiviteter och pedagogiska processer dokumenteras, följs upp och utvärderas.

Förvaltningen kan konstatera att huvudmannen tolkar 2 kap. 17 § skollagen som tillämplig för både förskollärare och lärare och därmed förskolans anställda med utländsk utbildning. En sådan tolkning delas inte av förvaltningen. Enligt förvaltningens bedömning är 2 kap. 17 § 1 stycket skollagen enbart tillämpligt inom grundskolan och omfattar enbart undervisning i grundskolan. Det framgår av förarbetena till skollagen att undantaget gäller för huvudmän som anordnar *delar* av sin undervisning på främmande språk i *andra ämnen* än det främmande språket (prop. 2009/10:165 s. 266 och s. 651). Det är i förskolan, till skillnad från grundskolan, inte möjligt att särskilja undervisningen till vissa ämnen eller situationer. Det är därmed omöjligt att i förskolan anordna delar av undervisningen på främmande språk i andra ämnen än främmande språk. Det är förvaltningens bedömning att undantaget inte är tillämpligt för undervisning i förskolan utifrån paragrafens tekniska utformning, förarbetenas uttalanden och skillnaderna mellan hur undervisning bedrivs i förskolan och grundskolan.

Av förordningen (2011:326) om behörighet och legitimation för lärare och förskollärare framgår att den som har en utländsk lärar- eller förskollärarytbildning kan meddelas en lärar- eller förskollärarytlegitimation. Ligger ett bevis över utländsk lärar- eller förskollärarytbildning till grund för ansökan om legitimation inhämtar Skolverket ett yttrande från Universitets- och högskolerådet (UHR) innan ärendet avgörs.

För de anställda, som enligt huvudmannens uppgifter har utländsk förskollärarytbildning, har det inte redovisats behörighetsbevis enligt 2 kap. 15 § skollagen, som visar att respektive utbildning är likvärdig med en förskollärarexamen som ger behörighet enligt 2 kap. 13 § skollagen.

Det kan vidare konstateras att förskolan under en lång tid haft en anmärkningsvärt låg andel behöriga förskollärare. Vid förvaltningens tillsynsinspektion den 23 februari 2012 var andelen examinerade förskollärare vid förskolan 7 procent. Vid den uppföljande tillsynen den 8 november 2012 saknades legitimerade förskollärare helt. Vid tillsynen i februari 2014 var andelen förskollärare med legitimation 6 procent. Situationen i februari 2015 är likartad. Förskolan har endast en (1) legitimerad förskollärare, dvs. en andel på 6 procent av grundbemanningen. Ingen förbättring gällande behörighet har således skett trots att nämnden alltsedan 2011, efter tillsyn och uppföljande tillsyn, återkommande förelagt huvudmannen att öka andelen behöriga förskollärare i verksamheten.

Det ansvar för undervisningen av verksamhetens barn (vid tillsynen 100 till antalet), som enligt skollagen vilar på verksamhetens förskollärare, tillkommer därmed förskolans enda förskollärare. Detta är enligt förvaltningens bedömning en orimlig uppgift.

Förvaltningen kan dock se att en förändring har skett inom förskolan sedan föregående års uppföljande tillsyn när det gäller ansvaret för hur den pedagogiska verksamheten är organiserad. Den praktiska organisation som beskrevs vid tillsynen i februari 2015 kan möjliggöra en planerad och av förskolläraren ledd, pedagogisk uppföljning av förskolans arbete. Dock gäller detta inte uppföljningen av de enskilda barnens utveckling och lärande.

Vid samtalen med personalen framgick att den svenska förskolans läroplan är bearbetad och gemensamt tolkad samt att de särskilda ansvarsområden som åligger förskolläraren i läroplanen är klargjorda. Förvaltningen ser denna åtgärd gällande organisation och fördelning av ansvar som positiv, dock kan skollagens krav, att det för undervisningen ska finnas behöriga förskollärare, inte betraktas som tillgodosett.

Förvaltningen kan konstatera att huvudmannen, genom förskolans förskolechef, genomfört olika åtgärder för att försöka rekrytera behöriga förskollärare till förskolan, dock utan att lyckas. Faktum kvarstår, att andelen behöriga förskollärare inte höjts sedan februari 2011 och förutsättningarna för att kunna bedriva undervisningen med behörig personal i enlighet med skollagens krav inte har förbättrats.

Huvudmannen yttrande över tillsynsrapporten påverkar inte nämndens bedömning.

Mot bakgrund av ovanstående kan det konstateras att den tidigare påtalade bristen kvarstår. Förvaltningen bedömer bristen som allvarlig då huvudmannen, trots tidigare föreläggande, inte vidtagit tillräckliga åtgärder för att se till att det i förskolan finns legitimerade förskollärare i sådan omfattning att undervisningens och utbildningens mål kan uppfyllas. Huvudmannen föreläggs därmed vid vite att åtgärda bristen. (2 kap. 13 §, 3 kap. 3 §, 4 kap. 4 § och 8 kap. 2 § skollagen inklusive de mål och uppdrag som anges i Läroplan för förskolan).

Beslut den 19 juni 2014

2. Enligt 26 kap. 10 § skollagen föreläggs huvudmannen att organisera verksamheten så att samtliga barn ges tillräckliga förutsättningar att lära sig det svenska språket samt ges möjlighet att utveckla sitt modersmål (Språklagen 2009:600, Stockholms stads riktlinjer för fristående förskola, kap. 7.1 – 7.2, 2 kap. 8 §, 8 kap. 10 § skollagen).
 - a. Huvudmannen ska tillse att förskolans verksamhet organiseras på ett sådant sätt så att samtliga barn ges tillräckliga förutsättningar att kontinuerligt tala och utveckla det svenska språket.
 - b. Huvudmannen ska tillse att det i verksamheten finns rutiner och arbetssätt som ger alla barn möjlighet att utveckla sitt modersmål.
 - c. Huvudmannen ska senast den 1 juli 2014 inkomma med en redovisning av hur bristerna ovan åtgärdats.

Huvudmannens yttrande avseende tillsynsrapporten

I huvudmannens yttrande anges att målet är att ha en svensktalande pedagog per avdelning och att det vid starten av nästa termin, augusti 2015 kommer ske en omfördelning av de svensktalande pedagogerna så att alla basgrupper ges samma möjlighet att tillgå det svenska språket.

Bedömning

Enligt skollagen ska förskolan medverka till att barn med annat modersmål än svenska får möjlighet att utveckla både det svenska språket och sitt modersmål.

Av språklagen framgår att svenska ska vara huvudspråket i Sverige och det allmänna har ett särskilt ansvar för att svenska används samt utvecklas. Vidare anges att var och en som är bosatt i Sverige ska ges möjlighet att lära sig, utveckla och använda svenska. Det anges även att det allmänna ansvarar för att den enskilde ges tillgång till språk.

Enligt läroplanen ska förskolan sträva efter att barn med ett annat modersmål än svenska utvecklar sin kulturella identitet och sin förmåga att kommunicera såväl på svenska som på sitt modersmål.

Av Stockholms stads riktlinjer för godkännande och bidrag för fristående förskola framgår att varje förskola ska formulera en plan för arbetet med modersmål.

Förvaltningen kan konstatera att villkoren för att samtliga barn på förskolan ska ha möjlighet att kontinuerligt tala och utveckla det svenska språket har förbättrats sedan föregående tillsyn 2014.

Förskolechefen har utarbetat strukturer och arbetssätt för arbetet med språk och kommunikation genom den *Språkplan* som redovisats och omsatts i verksamheten. Viljeinriktningen, att förskolans verksamhet ska bedrivas enligt svensk läroplan, i stor utsträckning på svenska och med engelska som inriktningsspråk, är påtaglig och uttalad både hos personalen och i information till vårdandshavarna. Det svenska språket används på ett mer målinriktat sätt i verksamheten än vid föregående tillsyn. Även en mer konsekvent använd systematisk struktur för hur språkutvecklande arbetsätt planeras, genomförs och följs upp kunde påvisas.

Om varje barns språkutveckling och lärande på svenska kontinuerligt och systematiskt dokumenteras, följs upp och analyseras i syfte att göra det möjligt att utvärdera hur förskolan tillgodoser barnens möjligheter att lära i enlighet med läroplanens mål för språk och kommunikation var dock ännu oklart vid den uppföljande tillsynen.

Det kan konstateras att det svenska språket över lag används mer målinriktat och konsekvent än tidigare och ges större utrymme i den dagliga verksamheten. Dock används svenska i olika hög grad i barngrupperna beroende på personalens språkliga förutsättningar.

Förvaltningen bedömer att huvudmannen delvis har följt nämndens beslut när det gäller punkt a) i föreläggandet eftersom det nu finns en planering för förskolans arbete med barnens språkutveckling och en tydlig viljeinriktning inom hela organisationen att fullfölja de ambitioner som förskolans egen *Språkplan* anger och därmed läroplanens intentioner. För att förutsättningarna för arbetet ska kunna bedömas som fullgoda behöver den svensktalande andelen medarbetare förstärkas för främst grupperna Koalas, Bears och Giraffes. Förvaltningen förutsätter att huvudmannen fortsättningsvis tar sitt ansvar i detta avseende.

När det gäller föreläggandets punkt b) konstaterar förvaltningen att förskolechefen tillsammans med medarbetarna i förskolans *Språkplan* angett arbetssätt som ger barn möjlighet att utveckla sitt modersmål. Vid den uppföljande tillsynen fanns ingen kartlagd och heltäckande överblick över de språkgrupper som finns på förskolan. Dock framgår att flerspråkighet är en väsentlig utgångspunkt i planeringen av det pedagogiska arbetet. Flera i språkplanen nämnda arbetssätt exemplifierades under verksamhetsbesöken, exempelvis läste antingen personal eller vårdnadshavare litteratur på olika språk på organiserade samlingar. Arbetet med iPads och applikationer är väl utvecklat och barnens olika kulturer lyfts fram genom tematiskt arbete.

Huvudmannens yttrande förändrar inte förvaltningens bedömning i sak. Däremot bedömer förvaltningen bristen som mindre allvarlig då huvudmannen, genom förskolans förskolechef, förbättrat förskolans förutsättningar att ge samtliga barn möjlighet att lära sig, utveckla och använda det svenska språket. Dock bedömer förvaltningen att andelen svensktalande medarbetare behöver ökas i några barngrupper för att planeringen enligt förskolans språkplan ska kunna fullföljas.

Förskolan har även skapat arbetssätt för att ge de barn som har annat modersmål än engelska möjlighet att utveckla detta, dock kan kartläggning och organisation av förskolans språkgrupper förbättras ytterligare för att verkligen säkerställa att alla barns ges möjlighet till att utveckla sitt modersmål.

Mot bakgrund av det arbete som genomförts och förvaltningens bedömning av bristen som mindre allvarlig tilldelas huvudmannen en anmärkning för att åtgärda bristen. (8 kap. 10 § skollagen, Läroplan för förskolan, Lpfö 98, 2.2, språklagen (2009:600 samt Stockholms stads riktlinjer för godkännande och bidrag för fristående förskola kap. 7.2).

Anmärkning

Beslut den 19 juni 2014

1. Enligt 26 kap. 11 § skollagen tilldelas huvudmannen en anmärkning med anledning av att verksamhetens systematiska kvalitetsarbete inte genomförs i enlighet med skollagens bestämmelser och läroplanens intentioner (4 kap. 3 – 8 §§ skollagen, Läroplanen för förskolan, kap. 2.6).
 - a. Huvudmannen/förskolechefen ska inom ramen för sitt kvalitetsarbete genomföra en dokumenterad utvärdering vilken beskriver verksamhetens resultat i relation till verksamhetens mål. Inom ramen för utvärderingen bör det även finnas identifierade utvecklingsområden som tydligt formulerade utifrån läroplanen för förskolan.
 - b. Förskolechefen ska ansvara för enhetens planeringsprocess samt att formulera konkreta mål och förväntade effekter för utvecklingsarbetet. Det bör även framgå när eventuella utvecklingsinsatser ska genomföras samt följas upp och utvärderas.
 - c. Huvudmannen ska inkomma med en redovisning senast den 1 oktober 2014 som påvisar hur huvudmannen avhjälp/avser att avhjälpa bristen.

Huvudmannens yttrande avseende tillsynsrapporten

Huvudmannen har inte inkommit med något yttrande avseende denna punkt.

Bedömning

Enligt skollagen ska det på enhetsnivå genomföras planering, uppföljning och utveckling av utbildningen. Kvalitetsarbetet ska genomföras under medverkan av förskollärare, övrig personal och barn. Vidare vårdnadshavare ges möjlighet att delta i arbetet. Det är förskolechefen som ansvarar för att arbetet genomförs på detta sätt,

Av läroplanen framgår att förskolechefen som pedagogisk ledare och chef har ansvar för att verksamheten bedrivs i enlighet med målen i läroplanen och uppdraget i sin helhet.

Sammantaget kan förvaltningen konstatera att nämndens beslut gällande punkterna a) och b) har följts. Förskolechefen har inom ramen för enhetens kvalitetsarbete tagit fram en dokumenterad utvärdering samt identifierade utvecklingsområden som är formulerade utifrån läroplanen för förskolan. Förskolechefen har även ansvarat för att konkreta mål och målkriterier för utvecklingsområdena formulerats. Det framgår även hur målen kontinuerligt följs upp och av vem eller vilka.

Det som kan utvecklas vidare är innehållet i den sammantagna utvärdering som benämns *Analys av läsåret* så att verksamhetsresultat och bedömning av måluppfyllelse tydligare framgår.

Följaktligen bedömer förvaltningen att det bedrivs ett systematiskt kvalitetsarbete på förskolenivå enligt skollagens krav och att den tidigare bristen därmed är åtgärdad.

Nyuppkomna brister vid uppföljande tillsyn

- Förskolan saknar en aktuell barnsäkerhetsrond.

Huvudmannens yttrande avseende tillsynsrapporten

Huvudmannen har i sitt yttrande angivit att en ny barnsäkerhetsrond genomfördes och avslutades i april 2015. Barnsäkerhetsronden bifogas också yttrandet.

Bedömning

Enligt skollagen ska förskolan stimulera barns utveckling och lärande samt erbjuda barnen en trygg omsorg. Verksamheten ska utgå från en helhetssyn på barnet och barnets behov och utformas så att omsorg, utveckling och lärande bildar en helhet.

Enligt Stockholm stads riktlinjer för fristående förskolor ska dokumenterade rutiner för barnsäkerhet, brand, kriser och katastrofer ska finnas. Dessa ska uppdateras varje år. Förskolans senast genomförda barnsäkerhetsrond är daterad den 12 februari 2012. Enligt stadens riktlinjer ska barnsäkerhetsrond genomföras årligen för att säkerställa barnsäkerheten i verksamhetens lokaler.

Mot bakgrund av huvudmannens yttrande avstår förvaltningen från att ingripa då huvudmannen bedöms ha vidtagit nödvändig rättelse.

Personaltäthet för de äldre barnen

- Antalet barn per årsarbetare är hög i grupperna för de äldre barnen.

Huvudmannens yttrande avseende tillsynsrapporten

I huvudmannens yttrande beskrivs en omorganisation av barngrupperna från och med augusti 2015 bestående av mer åldersintegrerade grupper bestående av grupper om främst tre och femåringar för att erbjuda barnen en rik lärandemiljö och nya utmaningar. Åtta pedagoger kommer att ansvara för 55 barn vilket innebär att alla pedagoger får chans att erbjuda sin kompetens till varje barn och även lättare kan ta lärdom av varandra som kollegor.

Bedömning

Enligt skollagen ska alla barn ges den ledning och stimulans som de behöver i sitt lärande och sin personliga utveckling för att de utifrån sina egna förutsättningar ska kunna utvecklas så långt som möjligt enligt utbildningens mål.

Enligt skollagen ska förskolan stimulera barns utveckling och lärande samt erbjuda barnen en trygg omsorg. Verksamheten ska utgå från en helhetssyn på barnet och barnets behov och utformas så att omsorg, utveckling och lärande bildar en helhet. Vidare ska förskolan ska främja allsidiga kontakter och social gemenskap och förbereda barnen för fortsatt utbildning.

Huvudmannen ska enligt skollagen se till att barngrupperna har en lämplig sammansättning och storlek och att barnen även i övrigt erbjuds en god miljö.

I Skolverkets allmänna råd för förskolan (SKOLFS 2013:179) förtydligas sambandet mellan gruppstorlek och personaltäthet, som därvid bör beaktas.

Enligt förvaltningens bedömning medför det höga antalet barn per årsarbetare på avdelningarna Penguins, Bears och Giraffes att personalen inte får tillräckliga förutsättningar att garantera barnsäkerheten och inte heller kan ge att alla barn den ledning och stimulans de behöver i sitt lärande.

Det framgår av huvudmannens yttrande att någon åtgärd avseende barngruppernas storlek inte vidtagits.

Den beskrivning av åtgärd som planeras är framåtsyftande och det kan därför inte bedömas om den skulle ge personalen tillräckliga förutsättningar att garantera barnsäkerheten eller alla barn den ledning och stimulans de behöver i sitt lärande. Huvudmannens yttrande förändrar därmed inte förvaltningens bedömning. Bristen bedöms som mindre allvarlig och huvudmannen tilldelas en anmärkning. (2 kap. 8 §, 3 kap. 3 § och 8 kap. 2 § skollagen).

Information om öppethållande

- I förskolans kalendarium och information till vårdnadshavarna framgår inte att verksamhet vid behov tillhandahålls alla helgfria vardagar förutom julafton, nyårsafton och midsommarafton.

Huvudmannens yttrande avseende tillsynsrapporten

I huvudmannens yttrande anges att föräldrarna vid start informeras om deras rätt att ha sina barn på förskolan under helgfria vardagar förutom julafton, nyårsafton och midsommar. Vidare uppges att det "tidigare hämtandet" som nämns i kalendariet har förtydligats och att det är ordinarie öppethållande som gäller.

Bedömning

Enligt skollagen ska barn som är bosatta i Sverige och som inte har börjat i förskoleklassen eller i någon utbildning för fullgörande av skolplikten erbjudas förskola. Förskola behöver dock inte erbjudas under kvällar, nätter, veckoslut eller i samband med större helger.

Vidare stadgas i skollagen att barn från och med ett års ålder ska erbjudas förskola i den omfattning det behövs med hänsyn till föräldrarnas förvärvsarbete eller studier eller om barnet har ett eget behov på grund av familjens situation i övrigt.

Enligt Stockholms stads riktlinjer ska förskola kunna tillhandahållas alla helgfria vardagar förutom julafton, nyårsafton och midsommarafton inom ramtiden kl. 06.30-18.30. Ramtiden är den maximala öppettid en förskola ska kunna erbjuda. Både hel- och deltidspplatser ska erbjudas. Huvudmannen ska i sitt informationsmaterial/webbplats ange stadens regler för ramtiden och att föräldrar har rätt till omsorg inom denna tid om behov finns.

Förvaltningen bedömer bristen som mindre allvarlig då huvudmannen uppger att det "tidiga hämtandet" har förtydligats, dock går det inte säkerställa att och på vilket sätt detta säkerställts och huvudmannen tilldelas därför en anmärkning (8 kap. 3 och 5 §§ skollagen, Stockholms stads Riktlinjer för godkännande och bidrag för fristående förskola, 8.4).

Förvaltningens sammanfattande bedömning

Förvaltningens bedömning utgår i första hand från det som framkommit i detta tillsynsärende som gäller Futuraskolan International Pre-school Warfvinges väg (dnr 11-453/4144).

I förvaltningens bedömning har även beaktats det som framkommit i tillsynsärenden som gäller huvudmannens förskola Futuraskolan International Pre-school Brahegatan (dnr 11-453/4143) och Futuraskolan International Pre-school Brunbärsvägen (dnr 11-453/1829).

Förvaltningen bedömer att beslut ska fattas utifrån ett helhetsperspektiv av regelefterlevnaden i samtliga tillsynsärenden. Till grund för förvaltningens sammanfattande bedömning ligger således de uppföljande tillsynsinspektioner som genomförts för att klarlägga vilka åtgärder huvudmannen vidtagit utifrån utbildningsnämndens tillsynsbeslut den 19 juni 2014.

Sammanfattningsvis konstaterar förvaltningen att huvudmannen, med de åtgärder som hittills vidtagits och det utvecklingsarbete som är inlett, visar en viljeinriktning att åtgärda de brister som påtalats i förskolan på Warfvinges väg. Denna uppföljande tillsyn visar att det aktiva förändringsarbete som förskolechefen bedriver har resulterat i att läroplanen för förskolan, är förankrad och alltmer omsätts i hela förskolan. Förbättringar har skett när det gäller hur läroplanen som helhet tillämpas i verksamheten och i synnerhet gäller detta förskolans arbete med språk och kommunikation. Vissa kvalitativa skillnader kvarstår avdelningar emellan, inte minst till följd av bristen på svensktalande medarbetare. Strukturer och rutiner för ett systematiskt kvalitetsarbete har upprättats och omsatts i praktiken, dock kvarstår brister gällande personalens behörighet och några nyuppkomna brister har uppmärksammats.

Förvaltningen kan konstatera att förskolan Futuraskolan International Pre-school Warfvinges väg inte uppvisar lika allvarliga brister som huvudmannens övriga två förskolor. Bristen avseende behöriga förskollärare bedöms dock som allvarlig då huvudmannen, trots lång tid att åtgärda konstaterade brister, inte vidtagit åtgärder för att avhjälpa detta och det därmed inte kan säkerställas att undervisningens och utbildningens mål kan uppfyllas. Förvaltningen kan konstatera att de övriga brister som uppmärksammats bedöms som mindre allvarliga varför sanktionsnivån för dessa bedöms till anmärkning.

Genomförda uppföljningar i huvudmannens tre förskolor visar att huvudmannen brustit i sitt ansvarstagande för förskolorna och att ledning och personal inte getts tillräckliga förutsättningar för att verksamheten ska kunna uppfylla skollagens kvalitetskrav.

Förvaltningen kan i pågående tillsynsärende konstatera att huvudmannen inte tar det ansvar som krävs för att få bedriva utbildning i förskola genom att sätta sig in i och bedriva sin verksamhet efter gällande bestämmelser.

Förvaltningen föreslår därför att delar av detta beslut förenas med vite för att huvudmannen ska förmås att med stabilitet och varaktighet vidta tillräckligt kraftfulla åtgärder för att avhjälpa förskolans brister. Frågan om utdömmande av vite kommer att prövas efter förnyad granskning av verksamheten.

Huvudmannen uppmärksammas på att ett godkännande kan återkallas om ett föreläggande enligt 26 kap. 10 § inte följs och missförhållandet är allvarligt.

Förvaltningens förslag till beslut

1.Föreläggande med vite:

Utbildningsnämnden förelägger med stöd av 26 kap. 10 och 27 §§ skollagen huvudmannen Futuraskolan AB (org.nr. 556609-5047) att vid vite av 350 000 kronor senast den 31 oktober 2015 avhjälpa förskolans brister i enlighet med detta beslut, punkt 1.1.

- 1.1 Huvudmannen ska anställa förskollärare så att det pedagogiska arbetet bedrivs i enlighet med läroplanens intentioner och skollagens krav (2 kap. 13 §, 3 kap. 3 § 4 kap. 4 § och 8 kap. 2 § skollagen samt Läroplan för förskolan).

- a. Huvudmannen ska se till att undervisningen på samtliga avdelningar bedrivs under ledning av legitimerade förskollärare.

Huvudmannen ska senast den 31 oktober 2015 redovisa till förvaltningen vilka åtgärder denne har vidtagit för att avhjälpa bristerna.

Om huvudmannen inte följer ovanstående beslut kan utbildningsnämnden ansöka hos förvaltningsrätten om utdömmande av vite.

Ovanstående beslut kan överklagas i enlighet med bifogad överklagandehänvisning (bilaga 2).

2. Anmärkning

Utbildningsnämnden tilldelar, med stöd av 26 kap. 11 § skollagen, huvudmannen Futuraskolan AB (org.nr. 556609-5047) en anmärkning att senast den 31 oktober 2015 avhjälpa förskolans brister i enlighet med detta beslut, punkt 2.1-2.3.

2.1 Huvudmannen ska se till att samtliga barn ges möjlighet att kontinuerligt tala och utveckla det svenska språket enligt läroplanens och skollagens intentioner samt att barn med annat modersmål än svenska får möjlighet att utveckla både det svenska språket och sitt modersmål (8 kap. 10 § skollagen, 4,6,14 och 15 §§ Språklagen (2009:600) Läroplan för förskolan 2.2, Stockholms stads riktlinjer för fristående förskola, kap. 7.1 – 7.2).

- a. Huvudmannen ska se till att förskolan får förutsättningar och organiseras på ett sådant sätt att samtliga barn ges möjlighet att kontinuerligt tala och utveckla det svenska språket enligt läroplanens och skollagens intentioner.
- b. Huvudmannen ska se till att det finns rutiner för att kartlägga barns modersmål så att alla barn ges möjlighet att utveckla sitt modersmål.

2.2 Huvudmannen ska se till att verksamheten genomförs i enlighet med bestämmelser och föreskrifter (2 kap. 8 § 3 kap. 3 § och 8 kap. 2 § skollagen).

- a. Huvudmannen ska se till att alla barn på förskolans avdelningar ges den ledning och stimulans som behövs i deras utveckling och lärande genom att det finns tillräckligt med personal.

2.3 Huvudmannen ska se till att förskola erbjuds i den omfattning som behövs med hänsyn till föräldrar och barns behov (8 kap. 3 och 5 §§, Stockholms stads Riktlinjer för godkännande och bidrag för fristående förskola, 8.4)

- a. Huvudmannen ska se till att vårdnadshavare informeras om att verksamhet vid behov tillhandahålls alla helgfria vardagar förutom julafton, nyårsafton och midsommarafton

Huvudmannen ska senast den 31 oktober 2015 redovisa till förvaltningen vilka åtgärder denne har vidtagit för att avhjälpa bristerna.

3. Avstående från ingripande

Utbildningsnämnden avstår enligt 26 kap. 12 § från att ingripa för följande punkt 4.1 då huvudmannen vidtagit nödvändig rättelse.

- 3.1 Avseende att se till att barnen garanteras en trygg omsorg i en god miljö (8 kap. 2 och 8 §§ skollagen).

4. Beslutet justeras omedelbart.

Bilagor:

1. Tillsynsrapport
2. Överklagandehänvisning.

Rapport med hänvisning till uppföljning av tillsynsbeslut för Futuraskolans förskola på Warfvinges väg

Futuraskolan AB

Förskolan Futuraskolan International Pre-school
Warfvinges väg

Bakgrund

Utbildningsnämnden fattade den 17 juni 2011 ett tillsynsbeslut där huvudmannen ålades att åtgärda de brister som uppmärksammats i huvudmannens förskola. Tillsynsbeslutet fattades med hänvisning till genomförd tillsyn den 23 februari 2011. Den 23 april 2013 fattade nämnden ett nytt tillsynsbeslut efter en uppföljande tillsyn den 8 november 2012. Den 19 juni 2014 fattade nämnden ånyo ett tillsynsbeslut efter uppföljande tillsyn den 4, 5 och 6 februari 2014. Föreliggande ärende är en uppföljning av tillsynsbeslutet från den 19 juni 2014 (dnr 11-453/4144).

Uppföljningen har genomförts genom granskning av inkomna handlingar som utbildningsnämnden begärt i enlighet med tillsynsbeslutet samt uppföljande tillsyn den 19 och 23 februari 2015. Vid dessa tillfällen genomfördes chefs- och personalintervjuer samt observationer i verksamheten. Inspektörerna har vid tillsynen även tagit del av ytterligare dokumentation. Den 10 mars 2015 genomfördes en intervju med representanter för huvudmannen.

Nedan redovisas de enskilda beslutspunkterna i nämndens tillsynsbeslut från den 19 juni 2014, huvudmannens redovisning av vilka åtgärder som vidtagits för att avhjälpa konstaterade brister samt nämndens bedömning av om bristerna därmed avhjälpes eller om de kvarstår. Vidare framgår vid tillsynen nyuppkomna brister. Nytt beslut fattas utifrån en samlad bedömning av ärendet.

Uppföljning av tillsynsbeslut

Förelägganden

Beslut den 19 juni 2014

1. Enligt 26 kap. 10 § skollagen föreläggs huvudmannen att öka andelen förskollärare så att det pedagogiska arbetet kan bedrivas i enlighet med läroplanens intentioner och skollagens krav (2 kap. 13 §, 3 kap. 3 § och 8 kap. 2 § skollagen samt Läroplan för förskolan, Lpfö 98).

Huvudmannen ska senast den 1 oktober 2014 ha höjt andelen examinerade förskollärare. Huvudmannen ska till inkomma med anställnings- och examensbevis samt registerutdrag vid nyanställningar till förvaltningen.

Huvudmannens redovisning vid uppföljning

I huvudmannens redovisning daterad 28 december 2014 och undertecknad av Futuraskolans VD framgår:

Gällande andelen behöriga förskollärare på de granskade förskolorna framhåller huvudmannen att förskollärare med utländsk utbildning ska räknas in i antalet förskollärare på förskolorna i enlighet med undantaget i Skollagen 2 kap. 17 §.

Hänvisning till 2 kap. 17 § skollagen och detta ställningstagande gällande behörighet framgår även i *Futuraskolans AB, Verksamhetsplan 2014/2015*.

I redovisning gällande förskolan Warfvinges väg framgår att man under året genomfört ett flertal rekryteringsinsatser bland annat genom annonser via Arbetsförmedlingen och huvudmannens egen hemsida för att försöka anställa legitimerade förskollärare. Förskolechefen har även vid deltagande i kurser uppmanat förskollärare att söka till förskolan. Insatserna har dock varit utan framgång.

Uppföljande tillsyn

Vid de uppföljande tillsyn den 19 och 23 februari 2014 redovisades följande organisation:

Avdelning	Ålder	Antal barn	Förskol-lärare	Barnskötare/ övrig personal	Antal års- arbetare totalt	Antal barn/års- arbetare
Rabbits	1-3 år	15	1	2 a)	3	5
Koalas	1-3 år	15	0	3 b)	3	5
Pandas	1-3 år	15	0	3	3	5
Penguins	3-4 år	20	0	3	3	6,6
Bears	4-5 år	20	0	3 c)	3	6,6
Giraffes	5 år	15	0	2	2	7,5
Totalt		100	1	16	17	5,9

- I bemanningen ingår en anställd på 100 procent med utländsk förskolläraryt utbildning.
- I bemanningen ingår en anställd på 100 procent med utländsk förskolläraryt utbildning med utlåtande från UHR¹, dock utan behörighetsbevis.
- I bemanningen ingår en anställd på 100 procent med utländsk förskolläraryt utbildning.

Redovisningen i tabellen visar att andelen förskollärare med legitimation är 6 procent. Två av de anställda på avdelningarna Penguins och Giraffes är under utbildning till förskollärare med förväntad examen inom 2-3 år.

Förskolans barngrupper har sina lokaler på två våningsplan, ett för de yngre barnen (1-3 år) med 45 barn och ett för de äldre barnen (3-5 år) med 55 barn. Barnen på vardera våningsplan är organiserade i basgrupper om 15 – 20 barn. Strukturerad samverkan sker mellan barngrupperna på varje våningsplan, både gällande tvärgruppsarbeten och hur den pedagogiska miljön används. Ett visst samarbete sker även mellan våningsplanen, exempelvis äter en del av treåringarna lunch tillsammans med de äldre barnen.

På varje våningsplan finns en av förskolechefen utsedd pedagogiskt ansvarig medarbetare. För varje barngrupp har dessutom en mentor utsetts och dessa träffas en gång i veckan för uppföljning och planering av verksamheten. Uppföljningen av det kontinuerliga arbetet samt arbetet inom de pågående fokusområdena dokumenteras veckovis och sammanställs månadsvis. Sammanställningarna lämnas även till förskolechefen. Den samverkan som beskrevs ske mellan personalen i arbetslagen och mellan våningsplanen är strukturerad och planeras regelbundet.

Vid de två personalsamtal, som fördes under tillsynen, beskrevs hur det särskilda ansvar som enligt förskolans läroplan åligger förskolläraren omsätts i de arbetslag där personal med svensk förskollärarytbildning saknas. Det framgick även att det inte finns förutsättningar i verksamheten att samtliga barn kan ta del av en undervisning ledd av behörig legitimerad förskollärare.

Vid tillsynen angav förskolechefen allmänna rekryteringssvårigheter som orsak till den under lång tid låga andelen förskollärare. Inom Futuraskolan AB finns ett bonussystem som uppmuntrar redan anställda förskollärare att bidra till nyrekrytering men andelen förskollärare har trots detta inte höjts. Ingen aktiv annonsering kunde dock påvisas vid kontroll av Arbetsförmedlingens hemsida den 25 februari 2015.

de anställda som innehar utländsk förskollärarytbildning ska anses som behöriga. Huvudmannen framhöll att rekrytering av personal är medveten utifrån förskolornas inriktning och Futuraskolans internationella profil. Det beskrevs vid samtalet exempelvis att de med utländsk lärarutbildning tillför viktiga kvalitéer till verksamheten, förutom det engelskspråkiga, såsom god arbetsmoral och "ett engelskt arbetssätt". Huvudmannens representanter framhöll att legitimation inte är det viktigaste utan att de som huvudmannen anställer bedöms inneha hög kompetens.

Bedömning

Nämnden vill återigen poängtera att det enligt skollagens 2 kap. 13 § för undervisningen i förskolan ska finnas legitimerade förskollärare. De målstyrda processerna i verksamheten ska ledas av en förskollärare och förskolläraren ska ansvara för det pedagogiska innehållet och för att det målinriktade arbetet främjar varje barns utveckling och lärande. Varje barn ska nås av regelbunden undervisning ledd av förskollärare. I läroplanen för förskolan finns dessutom uttalade riktlinjer och ansvarsområden riktade till förskolläraren specifikt. Exempelvis ska förskolläraren ansvara för att verksamheten i sin helhet, dvs. dess förutsättningar, organisation, struktur, innehåll, aktiviteter och pedagogiska processer dokumenteras, följs upp och utvärderas.

Nämnden kan konstatera att huvudmannen tolkar 2 kap. 17 § skollagen som tillämplig för både förskollärare och lärare och därmed förskolans anställda med utländsk utbildning. En sådan tolkning delas inte av nämnden. Enligt nämndens bedömning är 2 kap. 17 § 1 stycket enbart tillämpligt inom grundskolan och omfattar enbart undervisning i grundskolan. Det framgår av förarbetena till skollagen att undantaget gäller för huvudmän som anordnar *delar* av sin undervisning på främmande språk i *andra ämnen* än det främmande språket (prop. 2009/10:165 s. 266 och s. 651). Det är i förskolan, tillskillnad från grundskolan, inte möjligt att särskilja undervisningen till vissa ämnen eller situationer. Det är av sin natur därmed omöjligt att i förskolan anordna delar av undervisningen på främmande språk i andra ämnen än främmande språk. Det är nämndens bedömning att undantaget inte är tillämpligt för undervisning i förskolan utifrån paragrafens tekniska utformning, förarbetenas uttalanden och skillnaderna mellan hur undervisning bedrivs i förskolan och grundskolan.

Av Behörighetsförordningen (2011:326) om behörighet och legitimation för lärare och förskollärare framgår att den som har en utländsk lärar- eller förskollärarytbildning kan meddelas en lärar- eller förskollärarytlegitimation. Ligger ett bevis över utländsk lärar- eller förskollärarytbildning till grund för ansökan om legitimation inhämtar Skolverket ett yttrande från Universitets- och högskolerådet (UHR) innan ärendet avgörs.

För de anställda, som enligt huvudmannens uppgifter har utländsk förskollärarytbildning, har det inte redovisats behörighetsbevis enligt 2 kap. 15 § skollagen, som visar att respektive utbildning är likvärdig med en förskollärarytexamen som ger behörighet enligt 2 kap. 13 § skollagen.

Det kan vidare konstateras att förskolan under en lång tid haft en anmärkningsvärt låg andel behöriga förskollärare. Vid förvaltningens tillsynsinspektion den 23 februari 2012 var andelen examinerade förskollärare vid förskolan 7 procent. Vid den uppföljande tillsynen den 8 november 2012 saknades legitimerade förskollärare helt. Vid tillsynen i februari 2014 var andelen förskollärare med legitimation 6 procent. Situationen i februari 2015 är likartad. Förskolan har endast en (1) legitimerad förskolläraryt, dvs. en andel på 6 procent av grundbemanningen. Ingen förbättring gällande behörighet har således skett trots att nämnden alltsedan 2011, efter tillsyn och uppföljande tillsyn, återkommande förelagt huvudmannen att öka andelen behöriga förskollärare i verksamheten. Det ansvar för undervisningen av verksamhetens barn (vid tillsynen 100 till antalet), som enligt skollagen vilar på verksamhetens förskolläraryt, tillkommer därmed förskolans enda förskolläraryt. Detta är enligt nämndens bedömning en orimlig uppgift.

Nämnden kan dock se att en tydlig förändring har skett inom förskolan sedan föregående års uppföljande tillsyn när det gäller hur ansvaret för den pedagogiska verksamheten är organiserad. Den praktiska organisation som beskrevs vid tillsynen i februari 2015 kan möjliggöra en planerad och av förskolläraryten ledd, pedagogisk uppföljning av förskolans arbete. Dock gäller detta inte uppföljningen av de enskilda barnens utveckling och lärande. Vid samtalen med personalen framgick att den svenska förskolans läroplan (Lpfö 98) är bearbetad och gemensamt tolkad samt att de särskilda ansvarsområden som åligger förskolläraryten i läroplanen är klargjorda. Nämnden ser denna åtgärd gällande organisation och fördelning av ansvar som positiv, dock kan

skollagens krav, att det för undervisningen ska finnas behöriga förskollärare, inte betraktas som tillgodosett.

Nämnden kan konstatera att huvudmannen, genom förskolans förskolechef, genomfört olika åtgärder för att försöka rekrytera behöriga förskollärare till förskolan, dock utan att lyckas. Faktum kvarstår, att andelen behöriga förskollärare inte höjts sedan februari 2011 och förutsättningarna för att kunna bedriva undervisningen med behörig personal i enlighet med skollagens krav inte har förbättrats.

Mot bakgrund av ovanstående kan det konstateras, trots upprepade förelägganden, att den tidigare påtalade bristen kvarstår. Utbildningsnämnden bedömer att huvudmannen, trots tidigare föreläggande, inte vidtagit tillräckliga åtgärder för att se till att det i förskolan finns legitimerade förskollärare i sådan omfattning att undervisningens och utbildningens syfte och mål kan uppfyllas (2 kap. 13 §, 3 kap. 3 §, 4 kap. 4 § och 8 kap. 2 § skollagen inklusive de mål och uppdrag som anges i Läroplan för förskolan, Lpfö 98).

Beslut den 19 juni 2014

2. Enligt 26 kap. 10 § skollagen föreläggs huvudmannen att organisera verksamheten så att samtliga barn ges tillräckliga förutsättningar att lära sig det svenska språket samt ges möjlighet att utveckla sitt modersmål (Språklagen 2009:600, Stockholms stads riktlinjer för fristående förskola, kap. 7.1 – 7.2, 2 kap. 8 §, 8 kap. 10 § skollagen).
 - a. Huvudmannen ska tillse att förskolans verksamhet organiseras på ett sådant sätt så att samtliga barn ges tillräckliga förutsättningar att kontinuerligt tala och utveckla det svenska språket.
 - b. Huvudmannen ska tillse att det i verksamheten finns rutiner och arbetssätt som ger alla barn möjlighet att utveckla sitt modersmål.
 - c. Huvudmannen ska senast den 1 juli 2014 inkomma med en redovisning av hur bristerna ovan åtgärdats.

Huvudmannens redovisning vid uppföljning

I huvudmannens redovisning den 28 december 2014 framgår att förskolan vidareutvecklat det befintliga dokumentet *Språkplan, att arbeta med barnens svenska, engelska och modersmål*.

Ett av förskolans fokusområden uppges vara *Språk* och arbetet ska kontinuerligt följas upp och utvärderas.

Uppföljande tillsyn

Vid samtal med förskolechef och personal under tillsynen framkom att ett aktivt utvecklingsarbete pågått under året i syfte att organisera verksamheten på ett sådant sätt att samtliga barn ges tillräckliga förutsättningar att kontinuerligt tala och utveckla det svenska språket enligt föreläggandets krav. Förskolechefen beskrev hur den *Språkplan*, som anges ovan, har tagits fram tillsammans med de pedagogiskt ansvariga och sedermera bearbetats. Språkplanen är väl förankrad hos personalen.

I Språkplan, att arbeta med barnens svenska, engelska och modersmål framgår att fokus för förskolans arbete är att erbjuda barnen möjlighet att utveckla sina språkfärdigheter i framförallt svenska. Vidare framgår att förskolan strävar också efter att ge barnen möjlighet att utveckla sitt modersmål och det engelska språket. Språkplanen innehåller målbeskrivningen: "Barn utvecklar sitt språk för att kommunicera på svenska, engelska och modersmål" med angivna målkriterier att följa upp gentemot. Aktiviteter och arbetssätt för att omsätta målet finns beskrivet för respektive åldersgrupp (våningsplan) gällande de tre perspektiven (svenska, engelska och modersmål). Ett exempel på tematiskt arbete för de yngre barnen, som framgår i planen och som kunde belysas i dokumentation och vid verksamhetsbesöken, var "Månadens bok" där de tre perspektiven framgår i form av olika språkutvecklande aktiviteter.

Varje vecka följs arbetet med verksamhetens fyra fokusområden, varav språk är ett, upp vid arbetslagsmöten och varje månad genomförs och dokumenteras en fördjupad uppföljning av vilka resultat de arbetssätt som använts har gett. Som stöd för den fördjupade uppföljningen finns fastställda frågor för reflektion.

Förskolechefen beskrev hur han konsekvent och medvetet under året informerat vårdnadshavare, både de befintliga på förskolan och de som söker plats, om förskolans arbete med språk. Tidigare har det funnits en tydlig förväntan från vårdnadshavarnas sida att engelska ska vara det dominerande språket. Förskolechefen beskrev att det nu blivit en skillnad i förväntningarna från vårdnadshavarna då det tydliggjorts hur förskolans uppdrag ser ut och vilka arbetssätt som används.

Förskolechefen beskrev att han eftersträvat att organisera personalgruppen så att det ska finnas svensk- och engelsktalande personal i varje basgrupp. Vid den uppföljande tillsynen var detta inte helt uppfyllt. Varje våningsplan arbetar dock gruppöverskridande även om vissa aktiviteter sker i respektive basgrupp. Förskolechefen framhöll även en ambition eller önskan om att fler helt svensktalande förskollärare, ska rekryteras.

Fem av förskolans sjutton anställda, i tjänst vid tillsynen, har svenska som modersmål och ytterligare fyra förstår och delvis talar svenska. Sex anställda talar och förstår inte svenska annat än i mycket begränsad omfattning. Två av dessa var vikarier.

De personella förutsättningarna för att kunna tala svenska kontinuerligt i verksamheten ser vid tillsynen olika ut våningsplanen emellan:

Våningsplan med barn 1-3 år

Pandas: En svensktalande

Koalas: Ingen svensktalande

Rabbits: Två svensktalande

Våningsplan med barn 3-5 år

Penguins: Två svensktalande

Bears: En delvis svensktalande

Giraffes: En delvis svensktalande

Även om förutsättningar för att kontinuerligt kunna samtala på svenska med barnen skiljer sig åt grupperna emellan beskrevs arbetet med tvärgrupper, och att de pedagogiska miljöerna inbjuder till gruppöverskridanden, dock som genomtänkt och konsekvent genomfört på båda våningsplanen. Vid verksamhetsbesöken under tillsynen kunde konstateras att svenska och engelska används parallellt, och att viss personal har i uppdrag att tala svenska kontinuerligt hela verksamhetstiden. I några grupper tycktes dock mer aktivitetsbunden verksamhet, exempelvis en kortare samling med enstaka sånger eller ord på svenska, dominera.

Vid samtal med personal beskrevs att förskolans arbetspråk, personalen emellan, är engelska och att föräldrainformationen är formulerad på engelska. Den pedagogiska dokumentationen internt formuleras både på svenska och engelska beroende på respektive personals modersmål.

Gällande föreläggandets punkt b), att det i verksamheten ska finnas rutiner och arbetssätt som ger alla barn möjlighet att utveckla sitt modersmål, ingår dessa arbetssätt delvis i den ovan angivna språkplanen.

Förskolan har 42 olika språk och nationaliteter i barngrupperna. Förskolechefen eller personal har dock inte fullkomlig överblick över språkgrupperna då ingen konkret kartläggning förekommer. Förskolechefen och personalen beskrev även att andelen barn med svenska som modersmål har ökat markant under verksamhetsåret.

Vid intervju, inom ramen för uppföljande tillsyn, med representanter för huvudmannen framkom att vårdandshavarnas förväntningar på att engelska ska talas i stor utsträckning, enligt verksamhetens inriktning, är en avgörande faktor för huvudmannens prioriteringar. Samtidigt framhölls att svenska ska talas på alla förskoleavdelningar men att det ser olika ut förskolorna emellan vilka förutsättningar som finns gällande svenskspråkig personal. Huvudmannen angav att inga centrala direktiv finns gällande hur fördelningen av språk ska se ut, det är upp till respektive förskola att skapa lokala språkplaner för sitt arbete med svenska, engelska och modersmål. Svenska och inriktningsspråket engelska är dock enligt huvudmannen de styrande språken och modernmålet är något som barnen får utveckla i hemmet. Att följa upp barns språkutveckling är enligt huvudmannen ett prioriterat utvecklingsområde, dock angavs inga strategier för detta.

Bedömning

Enligt skollagen ska förskolan medverka till att barn med annat modersmål än svenska får möjlighet att utveckla både det svenska språket och sitt modersmål.

Av språklagen framgår att svenska ska vara huvudspråket i Sverige och det allmänna har ett särskilt ansvar för att svenska används samt utvecklas. Vidare anges att var och en som är bosatt i Sverige ska ges möjlighet att lära sig, utveckla och använda svenska. Det anges även att det allmänna ansvarar för att den enskilde ges tillgång till språk.

Enligt läroplanen för förskolan sträva efter att barn med ett annat modersmål än svenska utvecklar sin kulturella identitet och sin förmåga att kommunicera såväl på svenska som på sitt modersmål.

Av Stockholms stads riktlinjer för godkännande och bidrag för fristående förskola framgår att varje förskola ska formulera en plan för arbetet med modersmål.

Nämnden kan konstatera att villkoren för att samtliga barn på förskolan ska ha möjlighet att kontinuerligt tala och utveckla det svenska språket har förbättrats sedan föregående tillsyn 2014.

Förskolechefen har utarbetat strukturer och arbetssätt för arbetet med språk och kommunikation genom den *Språkplan* som redovisats och omsatts i verksamheten. Viljeinriktningen, att förskolans verksamhet ska bedrivas enligt svensk läroplan, i stor utsträckning på svenska och med engelska som inriktningsspråk, är påtaglig och uttalad både hos personalen och i information till vårdandshavarna. Det svenska språket används på ett mer målinriktat sätt i verksamheten än vid föregående tillsyn. Även en mer konsekvent använd systematisk struktur för hur språkutvecklande arbetsätt planeras, genomförs och följs upp kunde påvisas.

Huruvida varje barns språkutveckling och lärande på svenska kontinuerligt och systematiskt dokumenteras, följs upp och analyseras i syfte att göra det möjligt att utvärdera hur förskolan tillgodoser barnens möjligheter att lära i enlighet med läroplanens mål för språk och kommunikation var dock ännu oklart vid den uppföljande tillsynen.

Det kan konstateras att det svenska språket över lag används mer målinriktat och konsekvent än tidigare och ges större utrymme i den dagliga verksamheten. Dock används svenska i olika hög grad i barngrupperna beroende på personalens språkliga förutsättningar.

Utbildningsnämnden bedömer att huvudmannen delvis har följt nämndens beslut när det gäller punkt a) i föreläggandet eftersom det nu finns en planering för förskolans arbete med barnens språkutveckling och en tydlig viljeinriktning inom hela organisationen att fullfölja de ambitioner som förskolans egen *Språkplan* anger och därmed läroplanens intentioner. För att förutsättningarna för arbetet ska kunna bedömas som fullgoda behöver den svensktalande andelen medarbetare förstärkas för främst grupperna Koalas, Bears och Giraffes.

Nämnden förutsätter att huvudmannen fortsättningsvis tar sitt ansvar i detta avseende.

När det gäller föreläggandets punkt b) konstaterar nämnden att förskolechefen tillsammans med medarbetarna i förskolans *Språkplan* angett arbetssätt som ger barn möjlighet att utveckla sitt modersmål. Vid den uppföljande tillsynen fanns ingen kartlagd och heltäckande överblick över de språkgrupper som finns på förskolan. Dock framgår att flerspråkighet är en väsentlig utgångspunkt i planeringen av det pedagogiska arbetet. Flera i språkplanen nämnda arbetssätt exemplifierades under verksamhetsbesöken, exempelvis läste antingen personal eller vårdandshavare litteratur på olika språk på organiserade samlingar. Arbetet med Ipads och applikationer är väl utvecklat och barnens olika kulturer lyfts fram genom tematiskt arbete.

Nämnden bedömer sammantaget att huvudmannen, genom förskolans förskolechef, förbättrat förskolans förutsättningar att ge samtliga barn möjlighet att lära sig, utveckla och använda det svenska språket. Dock bedömer nämnden att andelen svensktalande medarbetare behöver ökas i några barngrupper för att planeringen enligt förskolans språkplan ska kunna fullföljas.

Förskolan har även skapat arbetssätt för att ge de barn som har annat modersmål än engelska möjlighet att utveckla detta, dock kan kartläggning och organisation av förskolans språkgrupper förbättras ytterligare (8 kap. 10 § skollagen, Läroplan för förskolan, Lpfö 98, 2.2, språklagen (2009:600 samt Stockholms stads riktlinjer för godkännande och bidrag för fristående förskola kap. 7.2).

Anmärkning

Beslut den 19 juni 2014

1. Enligt 26 kap. 11 § skollagen tilldelas huvudmannen en anmärkning med anledning av att verksamhetens systematiska kvalitetsarbete inte genomförs i enlighet med skollagens bestämmelser och läroplanens intentioner (4 kap. 3 – 8 §§ skollagen, Läroplanen för förskolan, kap. 2.6).
 - a. Huvudmannen/förskolechefen ska inom ramen för sitt kvalitetsarbete genomföra en dokumenterad utvärdering vilken beskriver verksamhetens resultat i relation till verksamhetens mål. Inom ramen för utvärderingen bör det även finnas identifierade utvecklingsområden som tydligt formulerade utifrån läroplanen för förskolan.
 - b. Förskolechefen ska ansvara för enhetens planeringsprocess samt att formulera konkreta mål och

förväntade effekter för utvecklingsarbetet. Det bör även framgå när eventuella utvecklingsinsatser ska genomföras samt följas upp och utvärderas.

- c. Huvudmannen ska inkomma med en redovisning senast den 1 oktober 2014 som påvisar hur huvudmannen avhjälp/avser att avhjälpa bristen.

Huvudmannens redovisning vid uppföljning

Huvudmannen redovisar den 28 december 2014 att arbetet med att utveckla det systematiska kvalitetsarbetet är ett prioriterat mål inom huvudmannens förskolor det innevarande läsåret. Dokumentet *Kvalitets- och utvecklingsarbete* beskriver strukturer för hur ett kvalitetsarbete ska organiseras på respektive enhetsnivå. Vidare redovisas dokumentet *Kvalitetshjul Förskolan* som tydliggör i en årscykel vad som ska följas upp och utvärderas och när det förväntas ske.

Gällande förskolan Warfvinges väg redovisas följande dokumentation:

Analys av läsåret 2013-14 som inkluderar identifierade fokusområden utifrån målområdena i Läroplan för förskolan (Lpfö 98).

Warfvinges väg Lokal arbetsplan 2014/2015 där fokusområdena utvecklas genom att mål, målkriterier och arbetssätt anges samt ett planeringsdokument för arbetslagen benämnt *Systematiskt kvalitetsarbete*.

Uppföljande tillsyn

Förskolechefen beskrev hur strukturer och rutiner för dokumentation, uppföljning och utvärdering har implementerats vid förskolan. Regelbundna möten för planering och uppföljning hålls på avdelnings- och förskolenivå. Som exempel visades dokumentation från månatliga uppföljningar som redovisas till förskolechefen.

I dokumentet *Analys av läsåret 2013-2014*, som ingick bland de dokument huvudmannen redovisat, ges kortare beskrivningar av verksamhetsårets genomförda temaarbeten, aktiviteter och framgångsrika arbetsätt för de båda våningsplanen. Analys och resultat av arbetet i bemärkelsen effekter för barnen framgår i mindre omfattning. Dock framgår att diskussioner lett fram till att fyra fokusområden identifierats för nästkommande verksamhetsår; respekt, språk, naturvetenskap och den fria leken. För dessa områden har mål och målkriterier tagits fram på förskolenivå och för respektive våningsplan. Arbetssätt har

konkretiserats och det framgår även vem som är ansvarig för att det används.

Förskolechefen beskrev att de parallellt med att ta fram strukturer och rutiner för kvalitetsarbetet även fördjupat arbetet med förankringen av läroplanen för förskolan (Lpfö 98). Genom workshops och regelbundet återkommande diskussioner på arbetsplatsträffar har läroplanens målområden bearbetats. Vid samtal och via den dokumentation som delgavs vid tillsynsbesöken framgår att och på vilket sätt verksamheten planeras och följs upp utifrån läroplanen.

Personalen beskrev och visade med dokumentation, för hur uppföljning sker både muntligt, via anteckningar och mer systematiskt sammanställt i månatliga reflektioner som delges förskolechefen. Centralt i uppföljningarna framgår de fyra fokusområdena. För arbetet med området språk finns ytterligare förtydliganden i förskolans *Språkplan*.

Bedömning

Enligt skollagen ska det på enhetsnivå genomföras planering, uppföljning och utveckling av utbildningen. Kvalitetsarbetet ska genomföras under medverkan av förskollärare, övrig personal och barn. Vidare ska barn och vårdnadshavare ges möjlighet att delta i arbetet. Det är förskolechefen som ansvarar för att arbetet genomförs på detta sätt, Av läroplanen framgår att förskolechefen som pedagogisk ledare och chef har ansvar för att verksamheten bedrivs i enlighet med målen i läroplanen och uppdraget i sin helhet.

Sammantaget kan nämnden konstatera att nämndens beslut gällande punkterna a) och b) har följts.

Förskolechefen har inom ramen för enhetens kvalitetsarbete tagit fram en dokumenterad utvärdering samt identifierade utvecklingsområden som är formulerade utifrån läroplanen för förskolan. Förskolechefen har även ansvarat för att konkreta mål och målkriterier för utvecklingsområdena formulerats. Det framgår även hur målen kontinuerligt följs upp och av vem eller vilka.

Det som kan utvecklas vidare är innehållet i den sammantagna utvärdering som benämns *Analys av läsåret* så att verksamhetsresultat och bedömning av måluppfyllelse tydligare framgår.

Följaktligen bedömer nämnden att det bedrivs ett systematiskt kvalitetsarbete på förskolenivå enligt skollagens krav.

Nyuppkomna brister vid uppföljande tillsyn

- Förskolan saknar en aktuell barnsäkerhetsrund.

Bedömning

Enligt skollagen ska förskolan stimulera barns utveckling och lärande samt erbjuda barnen en trygg omsorg. Verksamheten ska utgå från en helhetssyn på barnet och barnets behov och utformas så att omsorg, utveckling och lärande bildar en helhet.

Enligt Stockholm stads riktlinjer för fristående förskolor ska dokumenterade rutiner för barnsäkerhet, brand, kriser och katastrofer ska finnas. Dessa ska uppdaterad varje år. Förskolans senast genomförda barnsäkerhetsrund är daterad 12 februari 2012. Enligt stadens riktlinjer ska barnsäkerhetsrund genomföras årligen för att säkerställa barnsäkerheten i verksamhetens lokaler. Förskolans underlag för barnsäkerhetsrund bör utvecklas så att det även framgår vilka rum som granskats och att åtgärdade brister protokollförs.

Nämnden bedömer att huvudmannen, utan en aktuell barnsäkerhetsrund, inte kan säkerställa att barnen erbjuds en trygg omsorg (8 kap. 2 och 8 §§ skollagen, Stockholms stads riktlinjer för godkännande och bidrag för fristående förskola, kap. 3).

Personaltäthet för de äldre barnen

- Antalet barn per årsarbetare är hög i grupperna för de äldre barnen.

Bedömning

Enligt skollagen ska alla barn ges den ledning och stimulans som de behöver i sitt lärande och sin personliga utveckling för att de utifrån sina egna förutsättningar ska kunna utvecklas så långt som möjligt enligt utbildningens mål.

Enligt skollagen ska förskolan stimulera barns utveckling och lärande samt erbjuda barnen en trygg omsorg. Verksamheten ska utgå från en helhetssyn på barnet och barnets behov och utformas

så att omsorg, utveckling och lärande bildar en helhet. Vidare ska förskolan ska främja allsidiga kontakter och social gemenskap och förbereda barnen för fortsatt utbildning.

Huvudmannen ska enligt skollagen se till att barngrupperna har en lämplig sammansättning och storlek och att barnen även i övrigt erbjuds en god miljö.

I Skolverkets allmänna råd för förskolan (SKOLFS 2013:179) förtydligas sambandet mellan gruppstorlek och personaltätet, som därvid bör beaktas.

Förhållandet vid tillsynen i februari 2015 visar att antalet barn per årsarbete vid förskolan som helhet är 5,9. För de äldre barnen är antalet barn per årsarbetare 6,6 (Penguins 3-4 år), 6,6 (Bears 4 år) och 7,5 (Giraffes 5 år). I intervju med representanter för huvudmannen uppges att de förlitar sig på att förskolcheferna följer upp barngruppernas behov och storlek.

Enligt nämndens bedömning medför det höga antalet barn per årsarbetare på avdelningarna Penguins, Bears och Giraffes att personalen inte får tillräckliga förutsättningar att garantera barnsäkerheten och inte heller kan ge att alla barn den ledning och stimulans de behöver i sitt lärande (3 kap. 3 § och 8 kap. 2 och 8 §§ skollagen).

Information om öppethållande

- I förskolans kalendarium och information till vårdnadshavarna framgår inte att verksamhet vid behov tillhandahålls alla helgfria vardagar förutom julafton, nyårsafton och midsommarafton.

Bedömning

Enligt skollagen ska barn som är bosatta i Sverige och som inte har börjat i förskoleklassen eller i någon utbildning för fullgörande av skolplikten erbjudas förskola. Förskola behöver dock inte erbjudas under kvällar, nätter, veckoslut eller i samband med större helger.

Vidare stadgas i skollagen att barn ska från och med ett års ålder ska erbjudas förskola i den omfattning det behövs med hänsyn till föräldrarnas förvärvsarbete eller studier eller om barnet har ett eget behov på grund av familjens situation i övrigt.

Enligt Stockholms stads riktlinjer ska förskola kunna tillhandahållas alla helgfria vardagar förutom julafton, nyårsafton och midsommarafton inom ramtiden kl. 06.30-18.30. Ramtiden är den maximala öppettid en förskola ska kunna erbjuda. Både hel- och deltidspplatser ska erbjudas. Huvudmannen ska i sitt informationsmaterial/webbplats ange stadens regler för ramtiden och att föräldrar har rätt till omsorg inom denna tid om behov finns.

I anslagen information riktad till vårdnadshavarna, *Calendar 2014 – 2015*, framgår att förskolan erbjuder *ordinarie verksamhet* endast till kl.14.00 vid fem vardagar före röd dag under verksamhetsåret. Förskolechefen beskrev det som "early pickup" men uppgav att personal skulle kunna finnas kvar om behov finns av senare öppethållande. Nämnden bedömer dock att informationen är otydligt och strider mot skollagens krav om att förskola ska erbjudas i den omfattning som behövs med hänsyn till föräldrar och barns behov samt mot Stockholms stad riktlinjer om öppettider (8 kap. 3 och 5 §§ skollagen, Stockholms stads Riktlinjer för godkännande och bidrag för fristående förskola, 8.4)

Hur man överklagar beslutet

Detta beslut kan överklagas till **förvaltningsrätten i Stockholm**. Skrivelsen skall dock skickas eller lämnas till **utbildningsnämnden**.

Om beslutet inte ändras som Ni önskar sänder nämnden överklagandet vidare till förvaltningsrätten i Stockholm.

- För att förvaltningsrätten skall kunna ta upp överklagandet måste er skrivelse ha inkommit till utbildningsnämnden inom **tre veckor** från den dag då ni fick del av beslutet.
- Ange vilket eller vilka beslut ni överklagar genom att ange beslutsdatum och diarienummer.
- Ange varför ni anser att beslutet skall ändras och vilken ändring ni vill ha. Bifoga även skrivelser eller annat som ni anser har betydelse för bedömningen och som inte tidigare bifogats med ansökan.
- Underteckna skrivelsen och uppge namn, personnummer, adress och telefonnummer. Om ni anlitar ombud kan ombudet underteckna skrivelsen. Ombudet skall bifoga en fullmakt i original samt uppge sitt namn, adress och telefonnummer.
- Om person- eller adressuppgifter ändras, skall detta genast anmälas till förvaltningsrätten och utbildningsnämnden.

För fler upplysningar om hur man överklagar, kan ni vända er till utbildningsnämnden.

Överklagandet skickas till

Utbildningsnämnden
Registrator
Box 22049
104 22 STOCKHOLM

